

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS

CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2024.-2027. GADAM

Informatīvais ziņojums izstrādāts, lai informētu Ministru kabinetu par Ekonomikas ministrijas sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju un Labklājības ministriju izstrādāto un Cilvēkkapitāla attīstības padomē konceptuāli atbalstīto “Cilvēkkapitāla attīstības stratēģiju 2024.-2027. gadam” (turpmāk – Stratēģija), kas ietver arī identificētos rīcības pasākumus cilvēkkapitāla attīstības jomā.

Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnēs 2021.-2027. gadam cilvēkkapitāla pieejamība tiek norādīta kā nozīmīgs šķērslis Latvijas konkurētspējas uzlabošanai pasaulē. Nepietiekami kvalificēts darbaspēks, iedzīvotāju skaita samazināšanās un iedzīvotāju novecošanās rada apstākļus darbaspēka trūukumam nākotnes darba tirgū. Savukārt Ekonomikas ministrijas izstrādātajā informatīvajā ziņojumā “Par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm” tiek norādīta arvien lielāka plaisa starp darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu, kas liek apzināties spēcīga un stabila darbaspēka nozīmi valsts ekonomiskās dzīvotspējas attīstībai.

Stratēģija ir izstrādāta, lai nodrošinātu koordinētu cilvēkkapitāla jautājumu pārvaldību, sekmējot darbaspēka piedāvājuma pielāgošanos nākotnes darba tirgus vajadzībām un Latvijas tautsaimniecības pāreju uz augstāku produktivitāti un pievienoto vērtību.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, Stratēģija paredz piecas būtiskākās prioritātes jeb stratēģiskos virzienus: (1) formālā izglītība un STEM prasmes (*Science, Technology, Engineering and Mathematics* – zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika); (2) darba tirgus paplašināšana; (3) kvalificētu darbinieku piesaiste; (4) pieaugušo izglītības piedāvājums un kvalitāte; (5) atbalsts uzņēmēju uzņēmīgumam. Tāpat stratēģija ietver arī būtiskas horizontālās komponentes – cilvēkkapitāla pārvaldība, datos un pierādījumos balstīti lēmumi, analītika –, kā arī sadarbību ar uzņēmējiem.

Cilvēkkapitāla jautājumu pārvaldība nodrošinās vienotu platformu darbaspēka un pieaugušo izglītības jautājumu izskatīšanai, savukārt uz lietotāju vērsta datu pārvaldība nodrošinās informācijas uzkrāšanu un analītikas kapacitāti datos balstītu lēmumu pieņemšanai cilvēkkapitāla attīstības un pieejamības rīcībpolitikas izstrādei un īstenošanai.

Stratēģijas rīcības plānā iekļauto aktivitāšu īstenošana 2024. gadā tiek nodrošināta esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros. Savukārt jautājums par papildu nepieciešamo finansējumu 2025.gadam un turpmākajiem gadiem tiks skatīts likumprojekta “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam” sagatavošanas un izskatīšanas procesā kopā ar visu ministriju un citu centrālo valsts iestāžu iesniegtajiem prioritāro pasākumu pieteikumiem atbilstoši valsts budžeta finansiālajām iespējām. Ja valsts budžeta likumprojekta sagatavošanas procesā papildu valsts budžeta finansējums stratēģijas rīcības plānos iekļauto aktivitāšu īstenošanai netiek piešķirts vai tiek piešķirts daļēji, tad Ekonomikas ministrija nodrošina, ka tiek īstenotas tās stratēģijas rīcības plānos paredzētās aktivitātes, kuras var nodrošināt piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros un sniedz lielāko atdevi stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanā.

CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

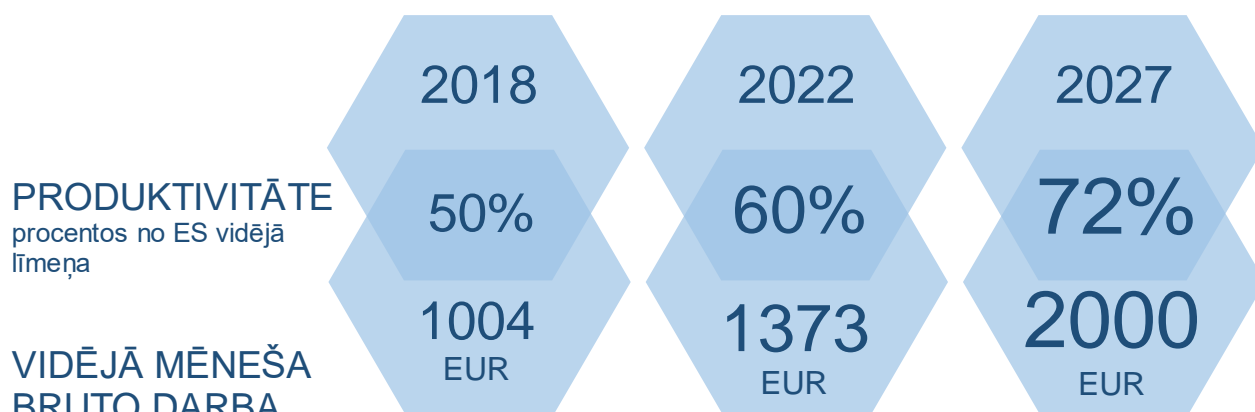
2024-2027

NĀKOTNES DARBA TIRGUS ATTĪSTĪBAI

STRATĒGIJAS VIRSMĒRĶIS

NODROŠINĀT KOORDINĒTU CILVĒKKAPITĀLA JAUTĀJUMU PĀRVALDĪBU, SEKMĒJOT DARBASPĒKA PIEDĀVĀJUMA PIELĀGOŠANOS NĀKOTNES DARBA TIRGUS VAJADZĪBĀM

Sasniedzamais rezultāts – produktivitātes pieaugums un lielākas darba algas strādājošajiem – straujāka tuvošanās vidējam ES dzīves līmenim

PRODUKTIVĪTĀTES FUNDAMENTĀLIE FAKTORI

paliek nemainīgi un tie ir saistīti ar ieguldījumiem cilvēkkapitālā, investīcijām un kapitāla intensitātes palielināšanu, spēju iekļauties globālās vērtību ķēdēs, eksporta potenciāla palielināšanu, inovācijām, u.c. Būtiska nozīme produktivitātes palielināšanai ir ražošanas procesa organizēšanai un vadībai, ražošanas specializācijai un koncentrācijai, ražotņu teritoriālam izvietojumam. Produktivitātes un konkurētspējas paaugstināšanai ir nepieciešama vispusīga un plašāka pieeja – spēcīgs sniegums vienā jomā nevar kompensēt vāju veikumu citā.

LATVIJAS DARBA TIRGUS IZAICINĀJUMI VIDĒJĀ TERMIŅĀ

saistāmi ar darbaspēka novecošanos un darbaspēka nepietiekamību. Darbaspēka novecošanās tendences visvairāk ietekmēs vidējās kvalifikācijas darbaspēka pieejamību, jo īpaši tādās nozarēs kā būvniecība, apstrādes rūpniecība, lauksaimniecība un tirdzniecība. Tāpat darbaspēka nepietiekamība var veidoties nozarēs, kurās sagaidāms nozīmīgs augstākās kvalifikācijas darbaspēka pieprasījuma pieaugums – profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) pakalpojumi.

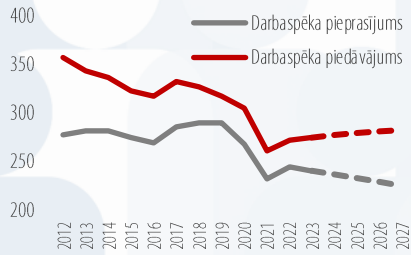
Plašāk par darba tirgus izaicinājumiem un neatbilstībām –
EM DARBA TIRGUS VIDĒJA UN ILGTERMIŅA PROGNOZES
<https://www.em.gov.lv/lv/darba-tirgus-zinojums>

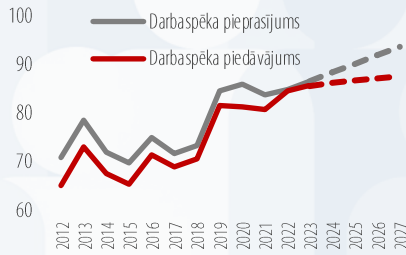
NEPIECIEŠAMĀS PĀRMAIŅAS UN IZAICINĀJUMI

MAZKVALIFICĒTI NODARBINĀTIE SPECIĀLISTI

ar vispārējo vidējo un pamatzglītību, tūkstoši

tūkstoši

STEM DEFICĪTSIKT

2022.gadā, procentos no nodarbinātajiem

50 000

MAZKVALIFICĒTO PĀRKVALIFIKĀCIJA
PRASMĒM

+6 000

IKT SPECIĀLISTI

+10 000

ABSOLVENTI AR STEM

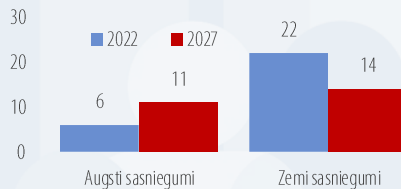
DIGITĀLĀS PRASMES IZGLĪTĪBA

iedzīvotāji ar pamata digitālajām prasmēm

PISA SNIEGUMS MATEMĀTIKĀ VIDĒJĀ PROFESIONĀLĀ

Skolēnu (15 g. vecumā) mācību rezultāti, procentos

SASNIEGT

50/50

IZGLĪTOJAMO SKAITA
PROPORCIJU
PROFESIONĀLĀS UN
VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS
IZGLĪTĪBAS PAKĀPĒ LĪDZ 2027.
GADAM

MĒRĶIS

43% ↗ 70%

822 TŪKSTOŠI 1.3 MILJONI

MĒRĶIS

6% ↗ 11%

VISMAZ 11% IZGLĪTOJAMO AR AUGSTIEM
SASNIEGUMIEM MATEMĀTIKĀ

MIGRĀCIJA

EKONOMISKI AKTĪVIE
PIEAUGUŠO IEDZĪVOTĀJI
FINANSĒJUMA

ILGTSPĒJĪGS
IZGLĪTĪBAS

KVALIFICĒTA DARBASPĒK A PIESAISTE

MAZINĀTA BIROKRĀTIJA,
KOORDINĒTS PROCESS,
NODOKĻU NOMAKSA
LATVIJĀ

MĒRKIS

68%

72.5%

Ekonomiskās
aktivitātes līmenis,
procentos

PUBLISKAIS
SEKTORS

INDIVĪDS UZNĒMUMS

PĀRVALDĪBA

2024

Apvienotā pieaugušo
izglītības koordinācijas

Publiskā sektora atbalsta pasākumu
kartējums cilvēkkapitāla jomā

CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBAS PADOME

EM, IZM, LM ministru sastāvā, lai veicinātu uzlabojumus darba tirgū – saskaņota starpresoru sadarbība un lēmumu pieņemšana nepieciešamo darba tirgus reformu/pārkārtojumu plānošanā, izstrādē, ieviešanā un uzraudzībā

VALSTS KONTROLES REVĪZIJA – VAI PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA SASNIEDZ TAI IZVIRZĪTOS MĒRĶUS UN ATBILST DARBA TIRGUS VAJADZĪBĀM?

- 1 pilnveidot un konsolidēt darba tirgus prognozēšanas un pieaugušo mācību vajadzību noteikšanas sistēmu ↻
- 2 veidojot pieaugušo izglītības politiku, noteikt mērķus, politikas rezultātus un iznākuma rādītājus ↻
- 3 veikt aktivitātes un rast risinājumu iedzīvotāju, kuriem trūkst darba tirgum nepieciešamo zināšanu un prasmju vai arī kuriem tās saskaņā ar darba tirgus prognozēm būs nepietiekamas nākotnē, izglītošanai par nepieciešamību iegūt un pilnveidot darba tirgum nepieciešamo izglītību un prasmes ↻
- 4 pārskatīt pieaugušo izglītības ietvaros īstenojamo izglītības programmu veidus, tā nodrošinot, ka projektu finansējums primāri tiek novirzīts tādu izglītības programmu veidu īstenošanai, kurās personas iegūst profesionālo kvalifikāciju ↻
- 5 rast risinājumu, lai atbilstoši darba tirgus prognozēm apstiprinātās programmas faktiski tiek īstenotas ↻
- 6 izstrādāt un piemērot kritērijus personu iesaistei pieaugušo mācībās, nodrošinot, ka mācības primāri tiek nodrošinātas tām personām, kurām trūkst darba tirgum nepieciešamo zināšanu un prasmju vai arī kuriem tās saskaņā ar darba tirgus prognozēm būs nepietiekamas nākotnē.
- 7 pilnveidot uzraudzības mehānismu, kā novērtēt, vai mācībās iegūtajām zināšanām un prasmēm ir ietekme uz personu nodarbinātību, savukārt CAP pārraudzīt šī uzdevuma kvalitatīvu izpildi ↻
- 8 izvērtēt NVA un VIAA funkcijas pieaugušo mācību plānošanā, organizēšanā un uzraudzībā un rast iespēju šo funkciju centralizēt ↻
- 9 izvērtēt IKVD uzdevumus pieaugušo izglītības projektos īstenojo izglītības programmu uzraudzībā ↻

EKONOMIKAS MINISTRIJA VEIDO PASŪTĪJUMU DARBA TIRGUS VAJADZĪBĀM

→ Nozaru darba tirgus prognozes, ikgadējs datos balstīts nozaru vajadzību pasūtījums / EM, darba devēji ↻

→ Cilvēkkapitāla prasmju attīstības pasūtījums un rezultātu uzraudzība / Cilvēkkapitāla attīstības padome, Apvienotā pieaugušo izglītības koordinācijas komisija ↻

→ Nozaru vajadzību pasūtījuma nodrošināšana izglītības sistēmā mērķa grupām / prasmju pārvaldības risinājumu attīstība, izglītības satura un programmu kvalitātes kontrole / IZM ↻

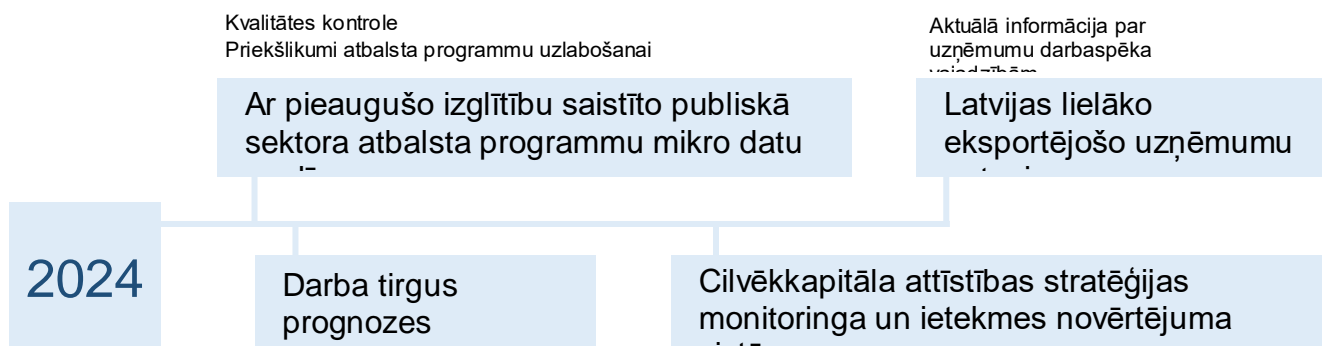
→ Mācību dalībnieku informēšana, piesaiste un apkalpošana / LM, IZM, EM ↻

→ Darba tirgū neiesaistīto cilvēkresursu piesaiste un atbalsts / LM, EM, FM ↻

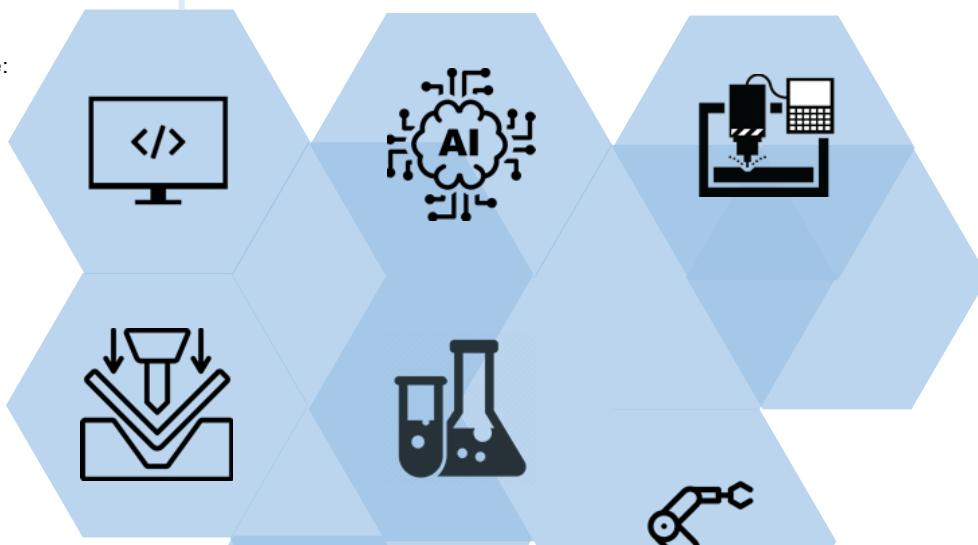
→ Mācību dalībnieku – nodarbinātības monitorings un analīze / EM ↻

DATOS UN PIERĀDĪJUMOS BALSTĪTI LĒMUMI, ANALĪTIKA

Rīcības

Detalizēta nozaru analīze:

**DARBA TIRGUS PROGNOZĒŠANA UN PIEAUGUŠO
MĀCĪBU VAJADZĪBU NOTEIKŠANA, MONITORINGS,
INFORMĀCIJAS BĀZES PAPLAŠINĀŠANA
CILVĒKKAPITĀLA POLITIKAS VEIDOŠANAI**

UZŅĒMĒJU , IESAISTE

NOZARU EKSPERTU PADOMJU ATTĪSTĪBAS KONCEPTS

Nozaru ekspertu padomes kļūst par platformu, kurās ir iespējams veidot nozaru ilgtermiņa attīstības mērķu noteikšanas procesu:

Nozares mērķu un darba spēka prognožu validācija

Jauno prasmju identificēšana pasaules ekonomikas attīstības procesā

Nozarēs balstītas eksaminācijas modeļi visos izglītības līmeņos, kas nodrošina nozaru līdzdalību kvalifikāciju ieguves procesa kvalitatīvā novērtēšanā

DARBĪBAS
UN
UZDEVUMI

EM | IZM

2024–2027

Nozaru izcilības attīstības programmas izveide - talantu attīstība, jauno profesionāļu attīstība

Cilvēkkapitāla attīstības stratēģiskā domnīca

RĪCĪBAS VIRZIENI UN PASĀKUMI

FORMĀLĀ IZGLĪTĪBA UN STEM PRASMES

Darba devēju līdzdalības palielināšana cilvēkkapitāla attīstībā STEM jomā

- ◆ Iespējas darba devējiem daļēji vai pilnībā segt studiju maksu un stipendijas, nepiemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokli Atbildība: IZM; Līdzatbildība: FM
- ◆ Īstenotas STEM un IKT popularizēšanas kampaņas skolēniem sadarbībā ar augstākās izglītības iestādēm un darba devējiem Atbildība: IZM; Līdzatbildība: darba devēji

Kvalitātes un pārvaldības stiprināšana

- ◆ Nozaru kvalifikāciju struktūru STEM nozarēs pilnveide jaunu prasmju ieviešanai, profesionālo kvalifikāciju prasību pilnveide, trešajā, ceturtajā un piektajā līmenī Atbildība: IZM; Līdzatbildība: VISC, darba devēji

Finansiāla atbalsta sistēmas pilnveide studējošajiem STEM jomās

- ◆ Izveidots stipendiju fonds STEM mācību priekšmetu studiju programmās studējošajiem Atbildība: IZM; Līdzatbildība: All
- ◆ Dzēsti pedagoģijas studiju programmu absolventu studiju un studējošo kredīti Atbildība: IZM; Līdzatbildība: VIAA
- ◆ Paaugstināts augstākās izglītības iestādes STEM jomu absolventu skaita īpatsvars ar snieguma finansējuma un IKT speciālistu skaita augstākās izglītības iestādēs palīdzību Atbildība: IZM; Līdzatbildība: All
- ◆ Sniegts finansiāls stimuls augstskolām un koledžām, rosinot piedāvāt mūžizglītības iespējas Atbildība: IZM; Līdzatbildība: All
- ◆ Izstrādāts normatīvais regulējums par valsts nozīmes interešu izglītības iestādes statusu un finansēšanas kārtību, paredzot valsts finansējumu STEM interešu izglītības programmām Atbildība: IZM; Līdzatbildība: pašvaldības

Mācību, t. sk. STEM, materiālu nodrošināšana

- ◆ Izstrādāti metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: "Matemātika" 1. - 9.klasei, "Matemātika I", "Matemātika II", Pabeigta dabaszinību jomas metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: fizika, bioloģija, ķīmija pamatskolai un Fiz II, Bio II un Ķīm II. Izstrādāti metodiskie atbalsta materiāli pedagogiem Datorika 1.-9.kl. un Programmēšana I Atbildība: IZM; Līdzatbildība: VISC

DARBA TIRGUS PAPLAŠINĀŠANA

Darbaspēka mobilitāte un mājokļu pieejamība

- ◆ Sniegts finansiāls stimuls darba devējam investēt savu darbinieku mobilitātē, neapliekot izdevumus par pārcelšanos ar IIN, precizējot IIN likuma normas par nosacījumiem attiecībā uz saimnieciskajos izdevumos iekļaujamiem darbinieku izdevumiem par starppilsētu sabiedrisko transportu, pārskatot transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma normas Atbildība: FM; Līdzatbildība: EM, LM
- ◆ Integrētas sabiedriskā transporta sistēmas nodrošināšana efektīvākai iedzīvotāju mobilitātei Atbildība: SM; Līdzatbildība: plānošanas reģioni, valsts pilsētu pašvaldības
- ◆ Īres mājokļu būvniecības programmas paplašināšana ekonomiskās attīstības centros (papildus ANM paredzētajiem līdzekļiem) Atbildība: EM; Līdzatbildība: pašvaldības
- ◆ VAS "Mājokļu fonda institūcija" izveide, uzsākot īstenot mājokļu pieejamības pasākumus ar valsts atbalstu un papildus aizdevumu resursiem no starptautiskām finanšu institūcijām Atbildība: VARAM; Līdzatbildība: EM, KEM, FM

Ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju grupu motivācija un iesaiste darba tirgū

- ◆ Minimālo valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu sistēmas pārskatīšana; pabalstu vecākiem par mazu bērnu kopšanu pārskatīšana, lai motivētu ātrāku atgriešanos darba tirgū Atbildība: FM, LM, EM
- ◆ Summētā nepilna darba laika risinājumu ieviešana, veicinot darbaspēka pieejamību nepilna darba laika nodarbinātības gadījumos Atbildība: LM; Līdzatbildība: FM, LM
- ◆ Nodokļu un pabalstu, un minimālās algas sistēmu salāgošana īpaši definēto mērķu grupu pārejai uz nodarbinātību, veicinot ātrāku iekļaušanos darba tirgū. Jau reģistrēto personu ar bezdarbnieka un darba meklētāja statusu saglabāšanas nosacījumu pārskatīšana, sekmējot ātrāku atgriešanos darba tirgū. Atbildība: LM, FM
- ◆ Darbnespējas lapu apmaksas nosacījumu izvērtēšana Atbildība: EM, LM, VM; Līdzatbildība: FM
- ◆ Datu par izsniegtajām darbnespējas lapām analītikas iespēju pilnveide Atbildība: VM, NVD; Līdzatbildība: LM, EM
- ◆ Personu ar kredītparādu saistībām iesaiste legālajā nodarbinātībā Atbildība: TM, FM
- ◆ Uzturlīdzekļu nemaksātāju motivācijas mehānismu izstrāde pārejai no ēnu ekonomikas uz iesaisti legālajā nodarbinātībā Atbildība: TM, FM
- ◆ Darba vietā apgūstamo iemaņu programmu paplašināšana, sniedzot atbalstu mērķu grupai un darba devējam Atbildība: EM; Līdzatbildība: LM

- ◆ Darbaspēka izmaksas mazinošu pasākumu izstrāde, atbalstot personu ar invaliditāti ilgspējīgu nodarbinātību. Personu ar invaliditāti darba vietas pielāgošanas izdevumu griestu un kompensējamo pozīciju pārskatīšana Atbildība: LM, FM
- ◆ Atbalsta mehānismu izstrāde nelabvēlīgā situācijā esošo jauniešu atbalstam ceļā uz darba tirgu Atbildība: EM, Līdzatbildība: FM, LM, IZM
- ◆ Ilgstošas sociālās aprūpes attīstīšana: sociālās aprūpes pakalpojumu attīstīšana personu ar aprūpes pienākumiem iekļaušanai darba tirgū Atbildība: LM; Līdzatbildība: pašvaldības, VSAC, SAC, sociālo pakalpojumu sniedzēji

Darbaspēka novecošanās tendences un veselīga darba vide

- ◆ Projekta "Atbalsts ilgākam darba mūžam" izstrāde un uzsākšana, paredzot praktiskus atbalsta pasākumus uzņēmumos vecāka gadagājuma nodarbinātajiem Atbildība: LM; Līdzatbildība: LBAS, LDDK, RSU
- ◆ Stimulējošu atbalsta mehānismu izstrāde senioru (pensijas vecumā) iekļaušanās darba tirgū atbalstam Atbildība: LM; Līdzatbildība: EM, FM
- ◆ Izdienas pensiju sistēmas pārskatīšana, līdzsvarojot aktīvās darba dzīves periodu ar iespējām palikt darba tirgū ilgāk Atbildība: VK; Līdzatbildība:

PASĀKUMI

KVALIFICĒTU DARBINIEKU PIESAISTE

Darbaspēka imigrācijas procesu pilnveide

- ◆ Aktualizētas darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēju licencēšanas procedūras Atbildība: LM; Līdzatbildība: EM, ĀM
- ◆ Samazināts komersantiem administratīvais slogs un paātrināti administratīvie procesi ārvalstu darba spēka piesaistes jautājumos Atbildība: EM; Līdzatbildība: LM, leM, ĀM, LIAA, VR, VDD
- ◆ Izstrādāta augsti kvalificētam darbaspēkam – IT tehnoloģiju talantiem atsevišķa vīza, samazinot administratīvos procesus ārvalstu talantu piesaistei Atbildība: EM; Līdzatbildība: LM, leM, ĀM
- ◆ Izstrādāti kontrolētas darbaspēka imigrācijas nosacījumi, tai skaitā nodrošinot kontroles pasākumus nekontrolētas migrācijas ierobežošanai Atbildība: EM; Līdzatbildība: LM, leM, ĀM, LIAA, VR, VDD
- ◆ Atbalsta programma Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgo nozaru attīstībai nepieciešamā kvalificētā darbaspēka un ārvalstu talantu piesaistei Atbildība: LM; Līdzatbildība: EM, leM, ĀM

Ārvalstu studentu piesaiste

- ◆ Izstrādāta viegli uztverama ceļa karte ārvalstīs studējošiem jauniešiem, lai veicinātu viņu atgriešanos un labi apmaksāta darba iegūšanu Latvijā Atbildība: IZM; Līdzatbildība: EM, LM, ĀM
- ◆ Ārvalstu diplomu atzīšanas procedūras vienkāršošana, noslēdzot līgumus par automatisko diplomu atzīšanu ar vairākām Eiropas valstīm Atbildība: IZM
- ◆ "Study in Latvia" kopā ar sadarbības partneriem īstenots informatīvs atbalsts ārvalstu studentiem un Latvijas augstskolām par darba iespējām Latvijā (pieprasījumu un nosacījumiem) Atbildība: IZM, VIAA Līdzatbildība: EM, LM

PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS PIEDĀVĀJUMS UN KVALITĀTE

Pieaugušo mācīšanās kultūras attīstība sabiedrībā

- ◆ Informatīvo marketinga kampaņu (dažādu formu aktivitātes, izmantojot dažādus kanālus reģionālā griezumā) īstenošana pieaugušo izglītības popularizēšanai Atbildība: EM; Līdzatbildība: IZM, LM
- ◆ Profilēšanas sistēmu un prasmju novērtēšanas rīku izstrāde un pilnveidošana efektīvai pieaugušo iesaistei izglītības pasākumos, ņemot vērā dažādus faktorus (vecumu, izglītības/ ienākumu līmeni) Atbildība: LM; Līdzatbildība: IZM, EM
- ◆ Pieaugušo izglītības stiprināšana pašvaldībās Atbildība: IZM
- ◆ Pasākumi (NVA Karjeras dienas; mērķētas karjeras konsultācijas u.c.) profesionālās izglītības popularitātes veicināšanai pieaugušajiem Atbildība: LM; Līdzatbildība: ZM, nozaru ministrijas

Darbinieku prasmju attīstības un pārkvalifikācijas atbalsta nodrošināšana un kvalitāte

- ◆ Uz rezultātiem balstīta atbalsta instrumenta ieviešana darba ņēmēju kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai Atbildība: EM
- ◆ Individuālo mācību kontu pieejas ieviešana un digitālo prasmju mācību nodrošināšana Atbildība: IZM; Līdzatbildība: EM, L M, VARAM
- ◆ Kvalitātes uzraudzības stiprināšana valsts atbalstītajās pieaugušo izglītības programmās, t.sk. tematiskās izglītības programmu īstenošanas pārbaudes Atbildība: IKVD; Līdzatbildība: IZM, VISK

ATBALSTS UZŅĒMĒJU UZŅĒMĪGUMAM

Plānotās atbalsta aktivitātes uzņēmumu uzņēmīgumam

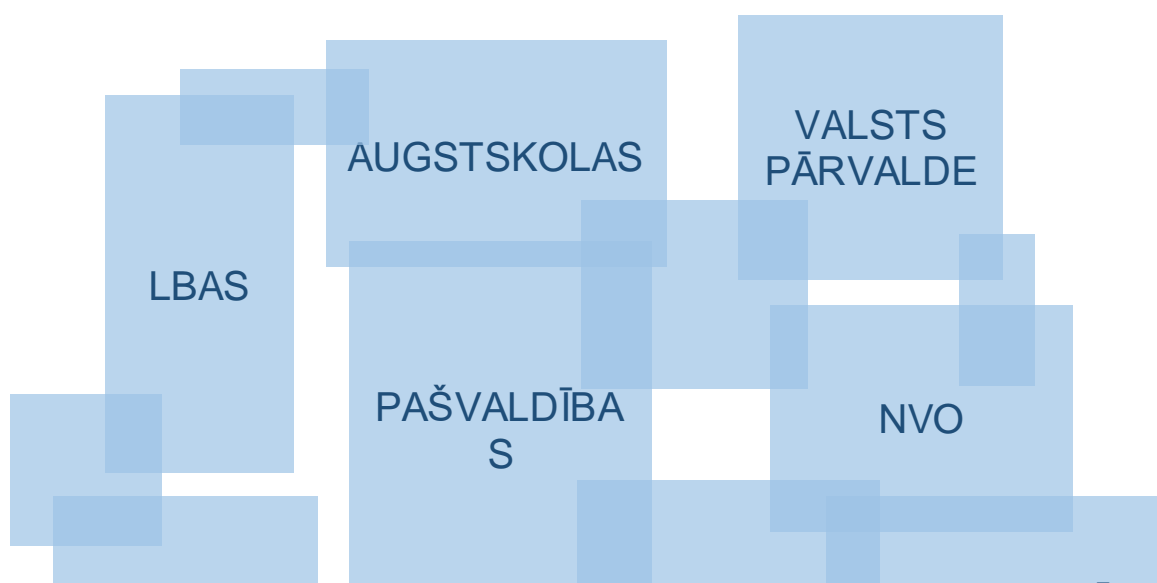
- ◆ Nodrošināta iespēja uzņēmumiem saņemt atbalstu nozaru vajadzībās balstītai apmācību veikšanai Atbildība: EM

Atbalsta pieejamība uzņēmējiem pārkvalificēšanās iespējām, zināšanu kapacitātes celšanai

- ◆ Izstrādāts risinājums (mākslīgais intelekts), kas sniedz "ceļa karti" par uzņēmumiem pieejamo atbalstu un nepieciešamajiem dokumentiem, un algoritmos balstītiem lēmumiem (risinājums iespējams piesaistot valsts budžeta līdzekļus vai no VARAM publiskās pārvaldības ANM projektiem) Atbildība: EM; Līdzatbildība: VARAM, CSP, LIAA
- ◆ Sniegts atbalsts ekspertu piesaistei produkta/pakalpojuma eksporta potenciāla novērtēšanai Atbildība: EM; Līdzatbildība: LDDK, LTRK
- ◆ Sniegts nozaru vajadzībās balstīts atbalsts uzņēmumiem un to darbiniekiem prasmju, jo īpaši digitālo, profesionālai pilnveidei Atbildība: EM; Līdzatbildība: LTRK, LDDK, nozaru asociācijas

**VISU IESAISTĪTO PUŠU DIALOGS, LAI KOPĪGI
RASTU LABĀKOS RISINĀJUMUS
CILVĒKKAPITĀLA UZLABOJUMIEM UN
STRAUJĀKAI EKONOMIKAS ATTĪSTĪBAI**

UZŅĒMUMI

STRATĒGIJA

Atvērts dokuments, kas tiek papildināts ar jauniem pasākumiem, kas veicina stratēģijas mērķu sasniegšanu – <https://www.em.gov.lv/lv>

Cilvēkkapitāla attīstības stratēģijas pasākumu plāns

Cilvēkkapitāla attīstības stratēģija 2024.-2027. gadam (turpmāk – Stratēģija) nosaka stratēģiskos virzienus reformām ekonomikas transformācijas, izglītības un labklājības jomās, lai nodrošinātu vajadzības atbilstoši nākotnes darba tirgus pieprasījumam un tautsaimniecības strukturālām pārmaiņām uz augstākas pievienotās vērtības radīšanu. Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, Stratēģija paredz piecas prioritātes jeb tematiskos rīcības virzienus:

- 1) formālā izglītība un STEM prasmes;
- 2) darba tirgus paplašināšana;
- 3) kvalificētu darbinieku piesaiste;
- 4) pieaugušo izglītības piedāvājums un kvalitāte;
- 5) atbalsts uzņēmēju uzņēmīgumam.

1. FORMĀLĀ IZGLĪTĪBA UN STEM PRASMES

Izglītība ir neatņemama cilvēkresursu kvalitātes sastāvdaļa. Pēc Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) publicētiem datiem, jaunieši, kuri saņēmuši bakalaura vai tās ekvivalentu izglītību, vidēji **saņem par 29% lielāku algu** nekā tie jaunieši, kuri saņēmuši vispārējo vidējo vai profesionālo vidējo izglītību. Tāpat investīcijas formālā izglītībā veicina darba ņēmēju pāreju uz augstāku darba kvalifikāciju, kur ir novērojama augstāka produktivitāte. Savukārt augstāka izglītība veicina inovāciju radīšanu un tautsaimniecības pāreju uz augstāku pievienoto vērtību. Rezultātā lielāka produktivitāte un augstāka pievienotā vērtība nozīmē arī lielāku nodokļu iemaksāšanu valstij.

Tāpat svarīgi ir pievērst uzmanību STEM jomas izglītībai. Pasaules straujā digitalizācija, zaļās transformācijas politika un tehnoloģiju tālākā attīstība paplašina un aktualizē nepieciešamību pēc STEM jomas speciālistiem. Tādēļ ieguldījums indivīdu izglītībā un īpaši STEM jomās ir būtiska, lai nodrošinātu ne tikai Latvijas atbilstību ilgtspējīgai ekonomikai un tautsaimniecības transformācijai uz augstāku pievienoto vērtību, bet arī sociālās labklājības uzlabošanā.

Lai to panāktu, rīcības virziena izvirzītās **tematiskās prioritātes** ir **STEM prasmju stiprināšana un profesionālās vidējās izglītības piedāvājuma palielināšana**.

Pasākumu īstenošana norisinās jau piešķirto ministriju finanšu līdzekļu apmērā. Papildu līdzekļu piešķiršana pasākumu izpildei ir vērtējama kārtējā valsts budžeta sagatavošanas procesā.

1.1. Rezultatīvie rādītāji

Sasniedzamais rādītājs	2022.gads	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
Pirms 1-3 gadiem vidējās un augstākās izglītības iestādēs STEM jomās absolvējušo (20-34 g.) nodarbinātības līmenis	84,1%	85%	86,5%	87%	88%
STEM studējošo īpatsvars Latvijā	25,2%	26%	27,5%	29%	30,4%
Finansējums uz 1 pilna laika ekvivalenta STEM studējošo (% no OECD vidējā rādītāja)	48% (2016)	60%	65%	72%	80%

1.2. Plānotās formālās izglītības un STEM prasmes veicināšanas aktivitātes

Darbības rezultāts	Darbības rezultatīvais rādītājs	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
1.2.1. Darba devēju līdzdalības palielināšana cilvēkkapitāla attīstībā STEM jomā					
1.2.1.1. Iespējas darba devējiem daļēji vai pilnībā segt studiju maksu un stipendijas, nepiemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokli	Studējošo īpatsvars, kam darba devēji daļēji sedz studiju maksu vai apmaksā stipendijas (%)	-	2,5	3	3,5
1.2.1.2. Īstenotas STEM un IKT popularizēšanas kampaņas skolēniem sadarbībā ar augstākās izglītības iestādēm un darba devējiem	Īstenoto kampaņu skaits	-	2	2	2
1.2.2. Kvalitātes un pārvaldības stiprināšana					
1.2.2.1. Nozaru kvalifikāciju struktūru STEM nozarēs pilnveide jaunu prasmju ieviešanai, profesionālo kvalifikāciju prasību pilnveide, trešajā, ceturtajā un piektajā līmenī	Aktualizēto profesijas standartu un tajā ietverto profesionālo kvalifikāciju skaits	-	15	15	-
1.2.3. Finansiāla atbalsta sistēmas pilnveide studējošajiem STEM jomās					
1.2.3.1. Izveidots stipendiju fonds STEM mācību priekšmetu studiju programmu studējošajiem	Stipendijas saņēmēju skaits	2000	2000	2000	2000
1.2.3.2. Dzēsti pedagoģijas studiju programmu absolventu studiju un studējošo kredīti	Dzēsto pedagoģijas studiju programmu kredītu skaits	2000	2500	2500	2500
1.2.3.3. Paaugstināts augstākās izglītības iestādes STEM jomu absolventu skaita īpatsvars ar snieguma finansējuma un IKT speciālistu skaita augstākās izglītības iestādēs palīdzību	STEM jomu ikgadējs absolventu skaita īpatsvara pieaugums (%)	9.4	10	11	12
1.2.3.4. Sniegts finansiāls stimuls augstskolām un koledžām, rosinot piedāvāt mūžizglītības iespējas	Iedzīvotāju īpatsvars, kas iesaistās mūžizglītībā (%)	8	10	12	14

1.2.3.5. Izstrādāts normatīvais regulējums par valsts nozīmes interešu izglītības iestādes statusu un finansēšanas kārtību, paredzot valsts finansējumu STEM interešu izglītības programmām	Valsts finansējums STEM interešu izglītības programmām (% no kopējā finansējuma)	10	15	20	20
1.2.4. Mācību, t. sk. STEM mācību materiālu nodrošināšana					
1.2.4.1. Izstrādāti metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: "Matemātika" 1.-9.klasei, "Matemātika I", "Matemātika II", Pabeigta dabaszinību jomas metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: fizika, bioloģija, ķīmija pamatskolai un Fiz II, Bio II un Ķīm II. Izstrādāti metodiskie atbalsta materiāli pedagogiem Datorika 1.-9.kl. un Programmēšana I	Metodisko materiālu skaits	4	4	3	4

1.3. Īstenotās formālās izglītības un STEM prasmes veicināšanas aktivitātes/instrumenti

Aktivitātes	2024.gads				2025.gads				2026.gads				2027.gads			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Iespējas darba devējiem daļēji vai pilnībā segt studiju maksu un stipendijas, nepiemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokli	X	X	X	X												
Īstenotas STEM un IKT popularizēšanas kampaņas skolēniem sadarbībā ar augstākās izglītības iestādēm un darba devējiem					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nozaru kvalifikāciju struktūru STEM nozarēs pilnveide jaunu prasmju ieviešanai, profesionālo kvalifikāciju prasību pilnveide, trešajā, ceturtajā un piektajā līmenī					X	X	X	X	X							
Izveidots stipendiju fonds STEM mācību priekšmetu studiju programmās studējošajiem	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dzēsti pedagoģijas studiju programmu absolventu studiju un studējošo kredīti	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Paaugstināts augstākās izglītības iestādes STEM jomu absolventu skaita īpatsvars ar snieguma finansējuma un IKT speciālistu skaita augstākās izglītības iestādēs palīdzību	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Sniegts finansiāls stimuls augstskolām un koledžām, rosinot piedāvāt mūžizglītības iespējas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Izstrādāts normatīvais regulējums par valsts nozīmes interešu izglītības iestādes statusu un finansēšanas kārtību, paredzot valsts finansējumu STEM interešu izglītības programmām	X	X	X													
1.2.4.1. Izstrādāti metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: "Matemātika" 1. - 9.klasei, "Matemātika I", "Matemātika II", Pabeigta dabaszinību jomas metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: fizika, bioloģija, ķīmija pamatskolai un Fiz II, Bio II un Ķīm II. Izstrādāti metodiskie atbalsta materiāli pedagogiem Datorika 1.-9.kl. un Programmēšana I					X	X	X	X	X	X	X	X				

* Aktivitātes īstenošanas apjoms tieši atkarīgs no pieejamā valsts budžeta finansējuma.

1.4. Nepieciešamais finansējums

Darbības rezultāts	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
KOPĀ				
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Iespējas darba devējiem daļēji vai pilnībā segt studiju maksu un stipendijas, nepiemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokli	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Īstenotas STEM un IKT popularizēšanas kampaņas skolēniem sadarbībā ar augstākās izglītības iestādēm un darba devējiem	-	200 000 euro	200 000 euro	200 000 euro
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Nozaru kvalifikāciju struktūru STEM nozarēs pilnveide jaunu prasmiņu ieviešanai, profesionālo kvalifikāciju prasību pilnveide, trešajā, ceturtajā un piektajā līmenī	-	ES fondu 4229 pasākums.	ES fondu 4229 pasākums.	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Izveidots stipendiju fonds STEM mācību priekšmetu studiju programmās studējošajiem	-	582'000 euro	1 455 000 euro	1 455 000 euro
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Dzēsti pedagogijas studiju programmu absolventu studiju un studējošo kredīti	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Paaugstināts augstākās izglītības iestādes STEM jomu absolventu skaita īpatsvars ar snieguma finansējuma un IKT speciālistu skaita augstākās izglītības iestādēs palīdzību	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Sniegts finansiāls stimuls augstskolām un koledžām, rosinot piedāvāt mūžizglītības iespējas	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Izstrādāts normatīvais regulējums par valsts nozīmes interešu izglītības iestādes statusu un finansēšanas kārtību, paredzot valsts finansējumu STEM interešu izglītības programmām	Nepieciešams papildu finansējums.	Nepieciešams papildu finansējums.	Nepieciešams papildu finansējums.	-

Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu				
1.2.4.1. Izstrādāti metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: "Matemātika" 1. - 9.klasei, "Matemātika I", "Matemātika II", Pabeigta dabaszinību jomas metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: fizika, bioloģija, ķīmija pamatskolai un Fiz II, Bio II un Ķīm II. Izstrādāti metodiskie atbalsta materiāli pedagogiem Datorika 1.-9.kl. un Programmēšana I	Nepieciešams papildu ESF finansējums (ES fondu 4223 pasākums).	Nepieciešams papildu ESF finansējums (ES fondu 4223 pasākums).	Nepieciešams papildu ESF finansējums (ES fondu 4223 pasākums).	Nepieciešams papildu ESF finansējums (ES fondu 4223 pasākums).

*Finansējums piešķirams Izglītības un zinātnes ministrijai. Aktivitātes īstenošanas apjoms galvenokārt atkarīgs no pieejamā valsts budžeta finansējuma. Ja aktivitātēm netiks piešķirts nepieciešamais budžets, plānotās formālās izglītības un STEM prasmes veicināšanas aktivitātes, to skaits, apjoms un sasniedzamais rezultatīvais rādītājs tiks precizēts Cilvēkkapitāla attīstības padomes ietvaros.

1.5. Aktivitāšu ieviešanā iesaistītās puses

Aktivitāte	Atbildība	Līdzatbildība
Iespējas darba devējiem daļēji vai pilnībā segt studiju maksu un stipendijas, nepiemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokli	IZM	FM
Īstenotas STEM un IKT popularizēšanas kampaņas skolēniem sadarbībā ar augstākās izglītības iestādēm un darba devējiem	IZM	Darba devēji
Nozaru kvalifikāciju struktūru STEM nozarēs pilnveide jaunu prasmju ieviešanai, profesionālo kvalifikāciju prasību pilnveide, trešajā, ceturtajā un piektajā līmenī	IZM	VISC, Darba devēji
Izveidots stipendiju fonds STEM mācību priekšmetu studiju programmās studējošajiem	IZM	All
Dzēsti pedagoģijas studiju programmu absolventu studiju un studējošo kredīti	IZM	VIAA
Paaugstināts augstākās izglītības iestādes STEM jomu absolventu skaita īpatsvars ar snieguma finansējuma un IKT speciālistu skaita augstākās izglītības iestādēs palīdzību	IZM	All
Sniegts finansiāls stimuls augstskolām un koledžām, rosinot piedāvāt mūžizglītības iespējas	IZM	All
Izstrādāts normatīvais regulējums par valsts nozīmes interešu izglītības iestādes statusu un finansēšanas kārtību, paredzot valsts finansējumu STEM interešu izglītības programmām	IZM	Pašvaldības
1.2.4.1. Izstrādāti metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: "Matemātika" 1. - 9.klasei, "Matemātika I", "Matemātika II", Pabeigta dabaszinību jomas metodiskā atbalsta materiāli pedagogiem: fizika, bioloģija, ķīmija pamatskolai un Fiz II, Bio II un Ķīm II. Izstrādāti metodiskie atbalsta materiāli pedagogiem Datorika 1.-9.kl. un Programmēšana I	IZM	VISC

2. DARBA TIRGUS PAPLAŠINĀŠANA

Rīcības virziena “Darba tirgus paplašināšana” izvirzītās tematiskās prioritātes ir **darbspēka mobilitāte un mājokļu pieejamība, ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju grupu motivācija un iesaiste darba tirgū, darbspēka novecošanās tendences un veselīga darba vide**. Visu trīs tematisko prioritāšu virsmērķis ir palielināt ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvaru un veicināt darbspēka reģionālo mobilitāti.

Darba tirgus paplašināšana ir tieši saistāma ar produktivitātes līmeni, Latvijas sabiedrības novecošanos un darbspējīgo iedzīvotāju skaita samazināšanos, kā arī nevienmērīgo reģionālo izaugsmi.

Sagaidāms, ka kopējais iedzīvotāju skaits Latvijā turpinās samazināties, vienlaikus iedzīvotāju skaita negatīvā dinamika palēnināsies, ko ietekmēs uzlabojumi gan iedzīvotāju starptautiskās migrācijas plūsmās, gan dabiskā pieauguma bilancē. Galvenais iedzīvotāju skaita samazināšanās iemesls gan vidējā, gan ilgtermiņā būs sabiedrības novecošanās tendences. Būtiskākais iedzīvotāju skaita samazinājums prognozējams starp iedzīvotājiem darbspējas vecumā, līdz ar to demogrāfiskie procesi atstās jūtamu ietekmi uz darba tirgu.

Attiecībā uz darba tirgu tā reģionālās atšķirības var kavēt normālu darba tirgus atgūšanos, veidot strukturālā bezdarba riskus un pastiprināt darbspēka nepietiekamību. Nevienmērīga reģionālā izaugsme lielā mērā nosaka to, ka darbavietas un darba iespējas galvenokārt veidojas un koncentrējas ekonomiski aktīvākajos Latvijas reģionos, savukārt, lielākais darba meklētāju skaits attiecībā pret darba vietu skaitu joprojām saglabājas mazāk attīstītos reģionos, piemēram, Latgalē. Efektīvai vietējā darbspēka pieejamībai var būt kritiska nozīme sabalansēta darba tirgus izaugsmei. Būtiski ir ne tikai palielināt darbspēka reģionālo mobilitāti jeb spēju operatīvi mainīt darba un dzīves vietu, bet arī nodrošināt investīciju un darba iespēju pārstrukturizāciju reģionālā griezumā.

Turklāt svarīgs ir arī darbspēka veselības stāvoklis, tādēļ nepieciešama veselības aprūpes finansējuma sistemātiska palielināšana un veselības aprūpes uzlabošana, preventīvi novēršot darbspēju zaudēšanu un izkrišanu no darba tirgus, jo īpaši vecāka gadagājuma nodarbinātajiem. Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam ietver vairākus dažādu institūciju rīcības virzienus un uzdevumus ar mērķi kopumā uzlabot Latvijas iedzīvotāju veselību, pagarinot labā veselībā nodzīvoto mūžu, novēršot priekšlaicīgu mirstību un mazinot nevienlīdzību veselības jomā. Minētā mērķa īstenošana iespējama sasaistē gan ar plānotajām aktivitātēm un paredzētajiem valsts budžeta finanšu līdzekļiem pamatnostādnes ietvertu pasākumu īstenošanai, gan ar papildus līdzekļiem veselības nozarei atbilstoši aktuālai situācijai.

Ņemot vērā iepriekšminēto, ir būtiski īstenot aktivitātes “Darba tirgus paplašināšana” plānotās darbības laikposmā līdz 2027. gadam. Pasākumu īstenošana norisinās jau piešķirto ministriju finanšu līdzekļu apmērā. Papildu līdzekļu piešķiršana pasākumu izpildei ir vērtējama kārtējā valsts budžeta sagatavošanas procesā.

2.1. Rezultatīvie rādītāji

Sasniedzamais rādītājs	2022.gads	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
Ekonomiskās aktivitātes līmenis iedzīvotāju vecuma grupā 15-74 g.	68,6%	70,5%	71,0%	71,7%	72,5%

2.2. Plānotās darba tirgus paplašināšanas aktivitātes

Darbības rezultāts	Darbības rezultatīvais rādītājs	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
2.2.1. Darbaspēka mobilitāte un mājokļu pieejamība					
2.2.1.1. Sniegts finansiāls stimuls darba devējam investēt savu darbinieku mobilitātei, neapliekot izdevumus par pārcelšanos ar IIN, precizējot IIN likuma normas par nosacījumiem attiecībā uz saimnieciskajos izdevumos iekļaujamiem darbinieku izdevumiem par starppilsētu sabiedrisko transportu, pārskatot transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma normas	Grozīto normatīvo aktu skaits	Vairāk nekā 1	-	-	-
2.2.1.2. Integrētas sabiedriskā transporta sistēmas nodrošināšana efektīvākai iedzīvotāju mobilitātei	Uzlabota sabiedriskā transporta sistēma	-	-	1	1
2.2.1.3. Īres mājokļu būvniecības programmas paplašināšana ekonomiskās attīstības centros (papildus ANM paredzētajiem līdzekļiem)	Sagatavots rīcības plāns papildu īres mājokļu pieejamībai	-	-	1	-
2.2.1.4. VAS "Mājokļu fonda institūcija" izveide, uzsākot īstenot mājokļu pieejamības pasākumus ar valsts atbalstu un papildus aizdevumu resursiem no starptautiskām finanšu institūcijām	Latvijas reģionos uzsākts 4000 dzīvokļu būvniecības pasākums	-	1	-	-
2.2.2. Ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju grupu motivācija un iesaiste darba tirgū					
2.2.2.1. Minimālo valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu sistēmas pārskatīšana; pabalstu vecākiem par mazu bērnu kopšanu pārskatīšana, lai motivētu ātrāku atgriešanos darba tirgū	Grozīto normatīvo aktu skaits	-	1/1	-	-
2.2.2.2. Summētā nepilna darba laika risinājumu ieviešana, veicinot darbaspēka pieejamību nepilna darba laika nodarbinātības gadījumos	Grozīto normatīvo aktu skaits	1	-	-	-
2.2.2.3. Nodokļu un pabalstu, un minimālās algas sistēmu salāgošana īpaši definēto mērķa grupu pārejai uz nodarbinātību, veicinot ātrāku iekļaušanos darba tirgū. Jau reģistrēto personu ar bezdarbnieka un darba meklētāja statusu saglabāšanas nosacījumu pārskatīšana, sekmējot ātrāku atgriešanos darba tirgū.	Grozīto normatīvo aktu skaits	-	Vairāk nekā 1	-	-
2.2.2.4. Darbnespējas lapu apmaksas nosacījumu izvērtēšana	Grozīto normatīvo aktu skaits	1	1	-	-
2.2.2.5. Datu par izsniegtajām darbnespējas lapām analītikas iespēju pilnveide	Datu analītikas rīks	-	-	-	1
2.2.2.6. Personu ar kredītparādu saistībām iesaiste legālajā nodarbinātībā.	Grozīto normatīvo aktu skaits	Vairāk nekā 1	-	-	-
2.2.2.7. Uzturlīdzekļu nemaksātāju motivācijas mehānismu izstrāde pārejai no ēnu ekonomikas uz iesaisti legālajā nodarbinātībā	Uzturlīdzekļu nemaksātāju motivācijas mehānismi iesaistei legālajā nodarbinātībā	Vairāk nekā 1	-	-	-

2.2.2.8. Darba vietā apgūstamo iemaņu programmu paplašināšana, sniedzot atbalstu mērķa grupai un darba devējam	Grozīto normatīvo aktu skaits, pilnveidoto apmācību programmu skaits	1	-	1	-
2.2.2.9. Darbaspēka izmaksas mazinošu pasākumu izstrāde, atbalstot personu ar invaliditāti ilgtspējīgu nodarbinātību. Personu ar invaliditāti darba vietas pielāgošanas izdevumu griestu un kompensējamo pozīciju pārskatīšana	Atbalsta mehānismu (darbaspēka izmaksas samazinošu) izveide/ Grozīto normatīvo aktu skaits	Vairāk nekā 2/ Vairāk nekā 2	-	-	-
2.2.2.10. Atbalsta mehānismu izstrāde nelabvēlīgā situācijā esošo jauniešu atbalstam ceļā uz darba tirgu	Atbalsta mehānismu (darbaspēka nodokļu) izstrāde	Vairāk nekā 3	Vairāk nekā 3	Vairāk nekā 3	Vairāk nekā 3
2.2.2.11. Ilgstošas sociālās aprūpes attīstīšana: sociālās aprūpes pakalpojumu attīstīšana personu ar aprūpes pienākumiem iekļaušanai darba tirgū	Plāns ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu personu ar aprūpes pienākumiem iekļaušanai darba tirgū	Vairāk nekā 1	Vairāk nekā 1	Vairāk nekā 1	Vairāk nekā 1
2.2.3. Darbaspēka novecošanās tendences un veselīga darba vide					
2.2.3.1. Projekta “Atbalsts ilgākam darba mūžam” izstrāde un uzsākšana, paredzot praktiskus atbalsta pasākumus uzņēmumos vecāka gadagājuma nodarbinātajiem	Ieviests projekts līdz 2028. gada 31. decembrim	1	1	1	1
2.2.3.2. Stimulējošu atbalsta mehānismu izstrāde senioru (pensijas vecumā) iekļaušanās darba tirgū atbalstam	Atbalsta mehānismi senioriem (atbalsts senioru mūžizglītībai, atbalsts darba uzdevumu veikšanā nepieciešamo rīku un tehnoloģiju apguvei kopā ar darba vides pielāgojumiem)	Vairāk nekā 2	Vairāk nekā 2	Vairāk nekā 2	Vairāk nekā 2
2.2.3.3. Izdienas pensiju sistēmas pārskatīšana, izlīdzsvarojot aktīvās darba dzīves periodu ar iespējām palikt darba tirgū ilgāk	Grozīto normatīvo aktu skaits	1	1	-	-

Nodarbinātības valsts aģentūra (turpmāk – NVA) turpina pieņemt darba devēju pieteikumus vajadzīgo darbinieku praktiskai apmācībai Eiropas Sociālā fonda “Atbalsts bezdarbnieku izglītībai” pasākuma “Apmācība pie darba devēja” ietvaros. Darba devējiem tā ir lieliska iespēja ar NVA finansiālu atbalstu sagatavot viņiem nepieciešamos darbiniekus, īstenojot bezdarbnieku apmācību darba vidē pirmā, otrā vai trešā profesionālās kvalifikācijas līmeņa profesionālās kompetences ieguvei.

Praktiskās apmācības ilgums ir pielāgots apgūstamās profesionālās kvalifikācijas līmenim:

- pirmajam profesionālās kvalifikācijas līmenim – 2 mēneši;
- otrajam profesionālās kvalifikācijas līmenim – 3 mēneši;
- trešajam profesionālās kvalifikācijas līmenim – 4 mēneši.

Minimālo valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu sistēmas pārskatīšana; pabalstu vecākiem par mazu bērnu kopšanu pārskatīšana, lai motivētu ātrāku atgriešanos darba tirgū					X	X	X	X									
Summētā nepilna darba laika risinājumu ieviešana, veicinot darbaspēka pieejamību nepilna darba laika nodarbinātības gadījumos	X	X	X	X													
Nodokļu un pabalstu, un minimālās algas sistēmu salāgošana īpaši definēto mērķa grupu pārejai uz nodarbinātību, veicinot ātrāku iekļaušanos darba tirgū. Jau reģistrēto personu ar bezdarbnieka un darba meklētāja statusu saglabāšanas nosacījumu pārskatīšana, sekmējot ātrāku atgriešanos darba tirgū.					X	X	X	X									
Darbnespējas lapu apmaksas nosacījumu izvērtēšana					X	X	X	X									
Datu par izsniegtajām darbnespējas lapām analītikas iespēju pilnveide	X	X	X	X	X	X	X	X									
Personu ar kredītparādu saistībām iesaiste legālajā nodarbinātībā.													X	X	X	X	
Uzturlīdzekļu nemaksātāju motivācijas mehānismu izstrāde pārejai no ēnu ekonomikas uz iesaisti legālajā nodarbinātībā	X	X	X	X													
Darba vietā apgūstamo iemaņu programmu paplašināšana, sniedzot atbalstu mērķa grupai un darba devējam	X	X	X	X													
Darbaspēka izmaksas mazinošu pasākumu izstrāde, atbalstot personu ar invaliditāti ilgtspējīgu nodarbinātību. Personu ar invaliditāti darba vietas pielāgošanas izdevumu griestu un kompensējamo pozīciju pārskatīšana	X	X	X	X					X	X	X	X					
Atbalsta mehānismu izstrāde nelabvēlīgā situācijā esošo jauniešu atbalstam ceļā uz darba tirgu	X	X	X	X													
Ilgstošas sociālās aprūpes attīstīšana: sociālās aprūpes pakalpojumu attīstīšana personu ar aprūpes pienākumiem iekļaušanai darba tirgū	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Projekta "Atbalsts ilgākam darba mūžam" izstrāde un uzsākšana, paredzot praktiskus atbalsta pasākumus uzņēmumos vecāka gadagājuma nodarbinātajiem	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Stimulējošu atbalsta mehānismu izstrāde senioru (pensijas vecumā) iekļaušanās darba tirgū atbalstam	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Izdienas pensiju sistēmas pārskatīšana, izlīdzsvarojošot aktīvās darba dzīves periodu ar iespējām palikt darba tirgū ilgāk	X	X	X	X	X	X	X	X									

* Aktivitātes īstenošanas apjoms tieši atkarīgs no pieejamā valsts budžeta finansējuma.

2.4. Nepieciešamais finansējums

Darbības rezultāts	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
KOPĀ				
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Sniegts finansiāls stimuls darba devējam investēt savu darbinieku mobilitātei, neapliekot izdevumus par pārcelšanos ar IIN, precizējot IIN likuma normas par nosacījumiem attiecībā uz saimnieciskajos izdevumos iekļaujamiem darbinieku izdevumiem par starppilsētu sabiedrisko transportu, pārskatot transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma normas	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Integrētas sabiedriskā transporta sistēmas nodrošināšana efektīvākai iedzīvotāju mobilitātei	-	-	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Īres mājokļu būvniecības programmas paplašināšana ekonomiskās attīstības centros (papildus ANM paredzētajiem līdzekļiem)	-	-	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
VAS "Mājokļu fonda institūcija" izveide, uzsākot īstenot mājokļu pieejamības pasākumus ar valsts atbalstu un papildus aizdevumu resursiem no starptautiskām finanšu institūcijām	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Minimālo valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu sistēmas pārskatīšana; pabalstu vecākiem par mazu bērnu kopšanu pārskatīšana, lai motivētu ātrāku atgriešanos darba tirgū	-	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Summētā nepilna darba laika risinājumu ieviešana, veicinot darbaspēka pieejamību nepilna darba laika nodarbinātības gadījumos	-	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Nodokļu un pabalstu, un minimālās algas sistēmu salāgošana īpaši definēto mērķa grupu pārejai uz nodarbinātību, veicinot ātrāku iekļaušanos darba tirgū. Jau reģistrēto personu ar bezdarbnieka un darba meklētāja statusu saglabāšanas nosacījumu pārskatīšana, sekmējot ātrāku atgriešanos darba tirgū.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-	-

<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Darbnespējas lapu apmaksas nosacījumu izvērtēšana	-	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Datu par izsniegtajām darbnespējas lapām analītikas iespēju pilnveide	-	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Personu ar kredītparādu saistībām iesaiste legālajā nodarbinātībā	-	-	-	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Uzturlīdzekļu nemaksātāju motivācijas mehānismu izstrāde pārejai no ēnu ekonomikas uz iesaisti legālajā nodarbinātībā	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Darba vietā apgūstamo iemaņu programmu paplašināšana, sniedzot atbalstu mērķa grupai un darba devējam	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Darbaspēka izmaksas mazinošu pasākumu izstrāde, atbalstot personu ar invaliditāti ilgspējīgu nodarbinātību. Personu ar invaliditāti darba vietas pielāgošanas izdevumu griestu un kompensējamo pozīciju pārskatīšana	Esošo valsts budžeta līdzekļu, ANM un ESF Plus finansējuma ¹ ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu, ANM un ESF Plus finansējuma ² ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu, ANM un ESF Plus finansējuma ³ ietvaros.	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Atbalsta mehānismu izstrāde nelabvēlīgā situācijā esošo jauniešu atbalstam ceļā uz darba tirgu	Esošo valsts budžeta līdzekļu un ESF Plus finansējuma ⁴ ietvaros.	400 000 euro gadā no valsts budžeta.	400 000 euro gadā no valsts budžeta.	400 000 euro gadā no valsts budžeta.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				

¹ Finansējums darbības īstenošanai plānots Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma (turpmāk - ANM) plāna 3.1. reformu un investīciju virziena "Reģionālā politika" 3.1.2. reformas "Sociālo un nodarbinātības pakalpojumu pieejamība minimālo ienākumu reformas atbalstam" 3.1.2.5.i. investīcijas "Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto iedzīvotāju iesaiste darba tirgū", Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027. gadam (turpmāk – ESF Plus) 4.3.3. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot visu darba meklētāju, jo īpaši jauniešu – it sevišķi, īstenojot Garantiju jauniešiem –, ilgstošo bezdarbnieku un darba tirgū nelabvēlīgā situācijā esošo grupu, un ekonomiski neaktīvo personu piekļuvi nodarbinātībai un aktivizācijas pasākumiem, kā arī veicinot pašnodarbinātību un sociālo ekonomiku" (turpmāk – 4.3.3. SAM) 4.3.3.1.pasākuma "Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu kvalifikācijas un prasmju paaugstināšana" (turpmāk – 4.3.3.1.pasākums) un 4.3.3.2.pasākuma "Nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iekļaušanās darba tirgū sekmēšana" (turpmāk – 4.3.3.2.pasākums) ietvaros un nav atsevišķi izdalāms.

² Turpat.

³ Turpat.

⁴ Finansējums darbības īstenošanai plānots ESF Plus 4.3.3. SAM 4.3.3.6. pasākuma "Nodarbinātības valsts aģentūras veiktspējas stiprināšana un pakalpojumu modernizēšana" ietvaros un atsevišķi nav izdalāms.

Ilgstošas sociālās aprūpes attīstīšana: sociālās aprūpes pakalpojumu attīstīšana personu ar aprūpes pienākumiem iekļaušanai darba tirgū	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros, ANM un ERAF finansējums.	ANM plānotais finansējums, ERAF plānotais finansējums.	ANM plānotais finansējums, ERAF plānotais finansējums.	ANM plānotais finansējums, ERAF plānotais finansējums.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Projekta "Atbalsts ilgākam darba mūžam" izstrāde un uzsākšana, paredzot praktiskus atbalsta pasākumus uzņēmumos vecāka gadagājuma nodarbinātajiem	Esošā ESF Plus finansējuma ietvaros. ⁵	Esošā ESF Plus finansējuma ietvaros.	Esošā ESF Plus finansējuma ietvaros.	Esošā ESF Plus finansējuma ietvaros.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Stimulējošu atbalsta mehānismu izstrāde senioru (pensijas vecumā) iekļaušanās darba tirgū atbalstam	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Izdienas pensiju sistēmas pārskatīšana, līdzsvarojot aktīvās darba dzīves periodu ar iespējām palikt darba tirgū ilgāk	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-

* *Finansējums piešķirams Labklājības ministrijai. Aktivitātes īstenošanas apjoms galvenokārt atkarīgs no pieejamā valsts budžeta finansējuma. Ja aktivitātēm netiks piešķirts nepieciešamais budžets, plānotās darba tirgus paplašināšanas aktivitātes, to skaits, apjoms un sasniedzamais rezultātīvais rādītājs tiks precizēts Cilvēkkapitāla attīstības padomes ietvaros.*

2.5. Aktivitāšu ieviešanā iesaistītās puses

Aktivitāte	Atbildība	Līdzatbildība
Sniegts finansiāls stimuls darba devējam investēt savu darbinieku mobilitātei, neapliekot izdevumus par pārcelšanos ar IIN, precizējot IIN likuma normas par nosacījumiem attiecībā uz saimnieciskajos izdevumos iekļaujamiem darbinieku izdevumiem par starppilsētu sabiedrisko transportu, pārskatot transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma normas	FM	EM, LM
Integrētas sabiedriskā transporta sistēmas nodrošināšana efektīvākai iedzīvotāju mobilitātei	SM	plānošanas reģioni, valstspilsētu pašvaldības
Īres mājokļu būvniecības programmas paplašināšana ekonomiskās attīstības centros (papildus ANM paredzētajiem līdzekļiem)	EM	pašvaldības
VAS "Mājokļu fonda institūcija" izveide, uzsākot īstenot mājokļu pieejamības pasākumus ar valsts atbalstu un papildus aizdevumu resursiem no starptautiskām finanšu institūcijām	VARAM	EM, KEM, FM
Minimālo valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu sistēmas pārskatīšana; pabalstu vecākiem par mazu bērnu kopšanu pārskatīšana, lai motivētu ātrāku atgriešanos darba tirgū	FM, LM, EM	

⁵ Finansējums darbības īstenošanai plānots ESF Plus 4.3.3. SAM 4.3.3.5. pasākuma "Atbalsts ilgākam darba mūžam" ietvaros un veido 12 852 385 euro, tai skaitā ESF Plus finansējums 10 924 527 euro un valsts budžeta līdzfinansējums 1 927 858 euro.

Summētā nepilna darba laika risinājumu ieviešana, veicinot darbaspēka pieejamību nepilna darba laika nodarbinātības gadījumos	LM	FM
Nodokļu un pabalstu, un minimālās algas sistēmu salāgošana īpaši definēto mērķa grupu pārejai uz nodarbinātību, veicinot ātrāku iekļaušanos darba tirgū. Jau reģistrēto personu ar bezdarbnieka un darba meklētāja statusu saglabāšanas nosacījumu pārskatīšana, sekmējot ātrāku atgriešanos darba tirgū.	LM, FM	
Darbnespējas lapu apmaksas nosacījumu izvērtēšana	EM, VM, LM	FM
Datu par izsniegtajām darbnespējas lapām analītikas iespēju pilnveide	VM, NVD	LM, EM
Personu ar kredītparādu saistībām iesaiste legālajā nodarbinātībā	TM, FM	
Uzturlīdzekļu nemaksātāju motivācijas mehānismu izstrāde pārejai no ēnu ekonomikas uz iesaisti legālajā nodarbinātībā	TM, FM	
Darbā vietā apgūstamo iemaņu programmu paplašināšana	EM	LM
Darbaspēka izmaksas mazinošu pasākumu izstrāde, atbalstot personu ar invaliditāti ilgtspējīgu nodarbinātību. Personu ar invaliditāti darba vietas pielāgošanas izdevumu griestu un kompensējamo pozīciju pārskatīšana	LM, FM	
Atbalsta mehānismu izstrāde nelabvēlīgā situācijā esošo jauniešu atbalstam ceļā uz darba tirgu	EM	FM, LM, IZM
Ilgstošas sociālās aprūpes attīstīšana: sociālās aprūpes pakalpojumu attīstīšana personu ar aprūpes pienākumiem iekļaušanai darba tirgū	LM	pašvaldības, VSAC, SAC, sociālo pakalpojumu sniedzēji
Projekta “Atbalsts ilgākam darba mūžam” izstrāde un uzsākšana, paredzot praktiskus atbalsta pasākumus uzņēmumos vecāka gadagājuma nodarbinātajiem	LM	LBAS, LDDK, RSU
Stimulējošu atbalsta mehānismu izstrāde senioru (pensijas vecumā) iekļaušanās darba tirgū atbalstam	LM	EM, FM
Izdienas pensiju sistēmas pārskatīšana, izlīdzsvarojošot aktīvās darba dzīves periodu ar iespējām palikt darba tirgū ilgāk	VK	LM, FM, leM, TM

3. KVALIFICĒTU DARBINIEKU PIESAISTE

Rīcības virziena “Kvalificētu darbinieku piesaiste” mērķis ir veicināt kvalificēta ārvalstu darbaspēka piesaisti, lai mazinātu darbaspēka trūkumu valsts ekonomikā svarīgās nozarēs, uzlabotu valsts konkurētspēju un piesaistītu ārvalstu finansējumu.

Cilvēkkapitāla problēma šobrīd ir aktuāla visā pasaulē. Valstis, lai piesaistītu nepieciešamo darbaspēku, izmanto dažādus instrumentus brīvo darba vietu aizpildīšanai. Tomēr, domājot par esošo procedūru vienkāršošanu, būtiski ir atcerēties, ka darba devēja pieprasījumu būtu jāspēj nodrošināt ar spējīgiem un kvalificētiem vietējiem darbiniekiem.

Rīcības virziena “Kvalificētu darbinieku piesaiste” izvirzītās tematiskās prioritātes ir **migrācijas procesu pilnveide un ārvalstu studentu piesaiste**.

Pasākumu īstenošana norisinās jau piešķirto ministriju finanšu līdzekļu apmērā. Papildu līdzekļu piešķiršana pasākumu izpildei ir vērtējama kārtējā valsts budžeta sagatavošanas procesā.

3.1. Rezultatīvie rādītāji

Sasniedzamais rādītājs	2022.gads	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
Brīvo darba vietu skaits no kopējā darba vietu skaita	2,8%	2,6%	2,4%	1%	1%

3.2. Plānotās kvalificētu darbinieku piesaistes aktivitātes

Darbības rezultāts	Darbības rezultatīvais rādītājs	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
3.2.1. Darbaspēka imigrācijas procesu pilnveide					
3.2.1.1 Aktualizētas darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēju licencēšanas procedūras efektīvākai trešo valstu darbaspēka piesaistes uzraudzībai	Grozījumi 2007.gada 3.jūlija MK noteikumos Nr. 458 "Komersantu – darbiekārtošanas pakalpojumu sniedzēju – licencēšanas un uzraudzības kārtība"	1	-	-	-
3.2.1.2. Samazināts komersantiem administratīvais slogs un paātrināti administratīvie procesi ārvalstu darba spēka piesaistes jautājumos	Izstrādāto normatīvo dokumentu skaits	1	-	-	-
3.2.1.3. Izstrādāt augsti kvalificētam darbaspēkam – IT tehnoloģiju talantiem atsevišķu vīzu, samazinot administratīvos procesus ārvalstu talantu piesaistei	Izstrādāta īpaša vīza IT tehnoloģiju talantiem	-	-	-	1
3.2.1.4. Izstrādāti kontrolētas darbaspēka imigrācijas nosacījumi, tai skaitā nodrošinot kontroles pasākumus nekontrolētas migrācijas ierobežošanai	Izstrādāto vienošanos skaits	-	-	1	-
3.2.1.5. Atbalsta programma Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgo nozaru attīstībai nepieciešamā kvalificētā darbaspēka un ārvalstu talantu piesaistei	Izstrādāto programmu skaits	-	-	1	-
3.2.2. Ārvalstu studentu piesaiste					
3.2.2.1. Izstrādāta viegli uztverama ceļa karte ārvalstīs studējošiem jauniešiem, lai veicinātu viņu atgriešanos un labi apmaksāta darba iegūšanu Latvijā	Izstrādāt ceļa karšu skaits	-	-	1	-
3.2.2.2. Ārvalstu diplomu atzīšanas procedūras vienkāršošana, noslēdzot līgumus par automatisko diplomu atzīšanu ar vairākām Eiropas valstīm	Noslēgto sadarbības līgumu skaits	1	Vairāk nekā 1	Vairāk nekā 1	Vairāk nekā 1
3.2.2.3 "Study in Latvia" kopā ar sadarbības partneriem īstenots informatīvs atbalsts ārvalstu studentiem un Latvijas augstskolām par darba iespējām Latvijā (pieprasījumu un nosacījumiem)	Mājas lapas uzturēšana / Informācijas ievietošana / Dalība starptautiskajās izglītības izstādēs un citos eksportspēju veicinošos pasākumos / Komunikācija par Latvijas augstskolu studiju programmu piedāvājumu un stipendijām ārzemniekiem sociālajos medijos	1 / 1 / 5 / 2	1 / 1 / 5 / 2	-	-

3.3. Īstenotās kvalificētu darbinieku piesaistes aktivitātes/instrumenti

Aktivitātes	2024.gads				2025.gads				2026.gads				2027.gads			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Aktualizētas darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēju licencēšanas procedūras efektīvākai trešo valstu darbaspēka piesaistes uzraudzībai	X	X	X	X												
Samazināts komersantiem administratīvais slogs un paātrināti administratīvie procesi ārvalstu darba spēka piesaistes jautājumos	X	X	X	X												
Izstrādāt augsti kvalificētam darbaspēkam – IT tehnoloģiju talantiem atsevišķu vīzu, samazinot administratīvos procesus ārvalstu talantu piesaistei	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Izstrādāti kontrolētas darbaspēka imigrācijas nosacījumi, tai skaitā nodrošinot kontroles pasākumus nekontrolētas migrācijas ierobežošanai	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
Atbalsta programma Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgo nozaru attīstībai nepieciešamā kvalificētā darbaspēka un ārvalstu talantu piesaistei	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
Izstrādāta viegli uztverama ceļa karte ārvalstīs studējošiem jauniešiem, lai veicinātu viņu atgriešanos un labi apmaksāta darba iegūšanu Latvijā	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
Ārvalstu diplomu atzīšanas procedūras vienkāršošana, noslēdzot līgumus par automātisko diplomu atzīšanu ar vairākām Eiropas valstīm	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
“Study in Latvia” kopā ar sadarbības partneriem īstenots informatīvs atbalsts ārvalstu studentiem un Latvijas augstskolām par darba iespējām Latvijā (pieprasījumu un nosacījumiem)	X	X	X	X	X	X	X	X								

* Aktivitātes īstenošanas apjoms tieši atkarīgs no pieejamā valsts budžeta finansējuma.

3.4. Nepieciešamais finansējums

Darbības rezultāts	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
KOPĀ				
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Aktualizētas darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēju licencēšanas procedūras efektīvākai trešo valstu darbaspēka piesaistes uzraudzībai	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Samazināts komersantiem administratīvais slogs un paātrināti administratīvie procesi ārvalstu darba spēka piesaistes jautājumos	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Izstrādāta augsti kvalificētam darbaspēkam – IT tehnoloģiju talantiem atsevišķu vīzu, samazinot administratīvos procesus ārvalstu talantu piesaistei	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Izstrādāti kontrolētas darbaspēka imigrācijas nosacījumi, tai skaitā nodrošinot kontroles pasākumus nekontrolētas migrācijas ierobežošanai pasākumus nekontrolētas migrācijas ierobežošanai	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Atbalsta programma Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgo nozaru attīstībai nepieciešamā kvalificētā darbaspēka un ārvalstu talantu piesaistei	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Izstrādāta viegli uztverama ceļa karte ārvalstīs studējošiem jauniešiem, lai veicinātu viņu atgriešanos un labi apmaksāta darba iegūšanu Latvijā	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-

Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu				
Ārvalstu diplomu atzīšanas procedūras vienkāršošana, noslēdzot līgumus par automātisko diplomu atzīšanu ar vairākām Eiropas valstīm	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.
Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu				
“Study in Latvia” kopā ar sadarbības partneriem īstenots informatīvs atbalsts ārvalstu studentiem un Latvijas augstskolām par darba iespējām Latvijā (pieprasījumu un nosacījumiem)	406 096 euro	Esošo līdzekļu ietvaros.	-	-

* Finansējums piešķirams Ekonomikas ministrijai. Aktivitātes īstenošanas apjoms galvenokārt atkarīgs no pieejamā valsts budžeta finansējuma. Ja aktivitātēm netiks piešķirts nepieciešamais budžets, plānotās kvalificētu darbinieku piesaistes aktivitātes, to skaits, apjoms un sasniedzamais rezultatīvais rādītājs tiks precizēts Cilvēkkapitāla attīstības padomes ietvaros.

3.5. Aktivitāšu ieviešanā iesaistītās puses

Aktivitāte	Atbildība	Līdzatbildība
Aktualizētas darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēju licencēšanas procedūras efektīvākai trešo valstu darbaspēka piesaistes uzraudzībai	LM	EM, ĀM
Samazināts komersantiem administratīvais slogs un paātrināti administratīvie procesi ārvalstu darba spēka piesaistes jautājumos	EM	LM, IeM, ĀM, LIAA, VR, VDD
Izstrādāt augsti kvalificētam darbaspēkam – IT tehnoloģiju talantiem atsevišķu vīzu, samazinot administratīvos procesus ārvalstu talantu piesaistei	EM	LM, IeM, ĀM
Izstrādāti kontrolētas darbaspēka imigrācijas nosacījumi, tai skaitā nodrošinot kontroles pasākumus nekontrolētas migrācijas ierobežošanai	EM	LM, IeM, ĀM, LIAA, VR, VDD
Atbalsta programma Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgo nozaru attīstībai nepieciešamā kvalificētā darbaspēka un ārvalstu talantu piesaistei	LM	EM, ĀM, IeM
Izstrādāta viegli uztverama ceļa karte ārvalstīs studējošiem jauniešiem, lai veicinātu viņu atgriešanos un labi apmaksāta darba iegūšanu Latvijā	IZM	EM, LM, ĀM
Ārvalstu diplomu atzīšanas procedūras vienkāršošana, noslēdzot līgumus par automātisko diplomu atzīšanu ar vairākām Eiropas valstīm	IZM	
“Study in Latvia” kopā ar sadarbības partneriem īstenots informatīvs atbalsts ārvalstu studentiem un Latvijas augstskolām par darba iespējām Latvijā (pieprasījumu un nosacījumiem)	IZM, VIAA	EM, LM

4. PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS PIEDĀVĀJUMS UN KVALITĀTE

Lai attīstītu ilgtspējīgu un sociāli atbildīgu pieaugušo izglītības atbalsta sistēmu un veicinātu pieaugušo mācīšanās kultūru sabiedrībā, tai skaitā arī izglītības piedāvājuma attīstību un tā kvalitātes pilnveidošanu saskaņā ar cilvēkkapitāla attīstību ietekmējošiem faktoriem un darba tirgus prognozēm, nepieciešams **pilnveidot valsts atbalsta pārvaldības un datus balstītu lēmumu pieņemšanas procesu**, kā arī attīstīt virkni atbalsta aktivitāšu, kuru īstenošana iepriekš netika iepļānota resursu trūkuma dēļ.

Ievērojot to, ka **regulāras kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas būs nepieciešamas vismaz 160 tūkstošiem iedzīvotāju**, AF un Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027. gadam (turpmāk – ESF Plus) projektu ietvaros tiks īstenota virkne atbalsta pasākumu nodarbināto prasmju attīstībai un pārkvalifikācijai, aktīvās darba tirgus politikas pasākumi, atbalsts darba devējiem savu darbinieku papildu izglītošanai un tiks veikta šo pasākumu turpmākā attīstība un uzlabošana:

IZM/VIAA: (1) AF 2.3.1.4.i. investīcijas “Individuālo mācību kontu pieejas attīstība” projekta ietvaros ir uzsākts darbs pie Latvijas kontekstam atbilstoša individuālo mācību kontu (IMK) pieejas attīstības un aprobācijas, kas saskaņā ar "vienas pieturas" servisa platformas principu nodrošinās iedzīvotājiem piekļuvi informācijai par mācību piedāvājumu un valsts atbalsta iespējām neatkarīgi no iedzīvotāja nodarbinātības statusa un stiprinās pārvaldību un informācijas par mācīšanas rezultātiem uzglabāšanu, aprobējot IMK 3500 pieaugušo digitālo prasmju pilnveidē (AF finansējums 14 306 000 EUR un 840 193 EUR valsts budžeta finansējums PVN segšanai);

(2) ESF+ 4.2.4.2 pasākuma "Atbalsts pieaugušo individuālajās vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai" ietvaros 28 tūkst. nodarbinātām personām tiks sniegts atbalsts darba tirgū nepieciešamo prasmju vai kvalifikācijas iegūšanai un pilnveidei, tostarp mācībās iesaistot 14 tūkst. Nodarbināto iedzīvotāju ar zemu izglītības līmeni (indikatīvais finansējums 34 623 466 EUR, t.sk. ESF+ 29 429 946 euro un valsts budžeta līdzfinansējums – 5 193 520 EUR);

(3) TPF 6.1.1.5. pasākuma "Nodarbināto prasmju paaugstināšana un atbalsts kvalifikācijas iegūšanai, atbalsts darbaspēka mācībām saskaņā ar uzņēmumu pieprasījumu" ietvaros paredzēts, ka 3 950 nodarbinātās personas iegūst prasmes, lai pielāgotos ekonomikas zaļās pārkārtošanās rezultātā radītajām darba tirgus vajadzībām, t.sk. darba vidē (indikatīvais finansējums ir 19 937 020 EUR, t.sk. Taisnīgas pārkārtošanas fonda finansējums 16 946 467 EUR un valsts budžeta līdzfinansējums – 2 990 553 EUR);

(4) vismaz 1 000 personas ārpusformālās izglītības ietvarā iegūtu IKT specialista zināšanas un prasmes pēc jaunās mācību pieejas un mācību vides attīstības AF 2.3.1.3.i investīcijas “Pašvadītas IKT speciālistu mācību pieejas attīstība” ietvaros (AF indikatīvais finansējums 7 600 000 EUR).

LM/NVA: lai stiprinātu Latvijas publiskā nodarbinātības dienesta jeb Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk - NVA) kapacitāti, 2022. gada janvārī Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāts sadarbībā ar OECD uzsāka Labklājības ministrijas pieteiktā Tehniskā atbalsta instrumenta projekta “*Latvijas nodarbinātības dienesta digitālo sistēmu modernizēšana*” sagatavošanās posma īstenošanu. Projekta mērķis ir veikt NVA visaptverošu darbības novērtējumu kontekstā ar digitālo sistēmu pilnveidojumiem, t.sk. profilēšanas rīka izvērtēšanu, iekļaujot izpēti efektīvākai datu pārvaldībai un vadībai (ieskaitot mākslīgā intelekta iespējas) bezdarbnieku sasniegšanā un iesaistei aktīvās darba tirgus politikas pasākumos, kā arī NVA analītiskās kapacitātes un sadarbības ar citām institūcijām stratēģijas piemērošanai. Projektu plānots īstenot līdz 2024. gada beigām. Projekts sniegs ieguldījumu arī Atjaunošanas un noturības mehānisma (turpmāk - ANM) plānā ietvertajai digitālās transformācijas komponentei.

Papildus jāmin, ka 2024.-2029.gadā tiks īstenoti vairāki ANM un Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027. gadam (turpmāk – ESF Plus) projekti, kuru ietvaros tiks īstenoti aktīvās darba tirgus politikas pasākumi un tiks veikta šo pasākumu turpmākā attīstība un uzlabošana.

1) ANM 3.1.2.5.i. investīcijas “Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto iedzīvotāju iesaiste darba tirgū” Investīcijas mērķis ir veicināt bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu konkurētspēju un iekļaušanos darba tirgū, īstenojot profesionālās izglītības, pārkvalifikācijas, kvalifikācijas paaugstināšanas un neformālās izglītības pasākumus, un uzlabotas profilēšanas sistēmas ietvaros izstrādāt un ieviest digitālus prasmju novērtēšanas rīkus efektīvāka individuālā pārkvalificēšanās un prasmju pilnveides piedāvājuma veidošanai, uzsvaru liekot uz digitālajām prasmēm. Investīcijas īstenošanai pieejamais ANM finansējums veido 28 710 000 euro un valsts budžeta finansējums pievienotās vērtības nodokļa segšanai - indikatīvi 1 443 584 euro.

2) ESF Plus 4.3.3.2. pasākuma "Nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iekļaušanās darba tirgū sekmēšana" mērķis ir veicināt bezdarbnieku, nodarbināto personu ar invaliditāti un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iekļaušanos sabiedrībā, iekārtošanos pastāvīgā darbā vai noturēšanos esošajā darba vietā, īstenojot subsidētās nodarbinātības un darbam nepieciešamo iemaņu attīstības pasākumus, pielāgojot darba vietas un piedāvājot profesionālās piemērotības pasākumus personām ar invaliditāti un sniedzot citus atbalsta pasākumus ilgstošā bezdarba pārvarēšanai (reģionālā mobilitāte, atkarību pārvarēšana, individuālas un grupveida konsultācijas u.c.). Pasākuma kopējais (tai skaitā elastības) finansējums veido 65 220 765 euro, tajā skaitā ESF Plus finansējums – 55 437 650 euro un valsts budžeta līdzfinansējums – 9 783 115 euro.

3) ESF Plus 4.3.3.3.pasākuma "Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai" mērķis ir sniegt atbalstu sociālo uzņēmumu izveidei un attīstībai, lai uzlabotu sabiedrības dzīves kvalitāti, palielinātu sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupu nodarbinātības iespējas, stiprinātu sociālo uzņēmumu ekosistēmas ilgtspēju un veicinātu sociālās uzņēmējdarbības attīstību kopumā. Pasākuma kopējais finansējums veido 12 000 000 euro, tai skaitā ESF Plus finansējums – 10 200 000 euro un valsts budžeta līdzfinansējums – 1 800 000 euro.

4) ESF Plus 4.3.3.6.pasākuma "Nodarbinātības valsts aģentūras veiktspējas stiprināšana un pakalpojumu modernizēšana" mērķis ir NVA institucionālās veiktspējas stiprināšana, tās sniegto pakalpojumu bezdarba samazināšanai un bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu atbalsta jomā modernizācija un kvalitātes palielināšana. Pasākuma kopējais finansējums veido 8 000 000 euro, tai skaitā ESF Plus finansējums – 6 800 000 euro un valsts budžeta līdzfinansējums – 1 200 000 euro.

Par EM īstenojamām aktivitātēm saistībā ar pieaugušo izglītību skatīt informāciju 5. sadaļā.

Rīcības virziena “Pieaugušo izglītības piedāvājums un kvalitāte” mērķis ir veicināt darba devēju motivāciju investēt darbinieku mācībās un iedzīvotāju motivāciju apgūt jaunas prasmes, tai skaitā digitālās prasmes, nodrošinot papildu atbalstu prasmju attīstībai un kvalifikācijas iegūšanai, attīstot jaunas pieejas ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas pieaugušo izglītības atbalsta sistēmai kā individuālo mācību kontu pieejas ieviešana un uz rezultātiem balstīta atbalsta instrumenta darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai un pārkvalifikācijai attīstība, tāpat stiprinot pieaugušo izglītības programmu kvalitātes uzraudzību, lai piesaistītu arvien vairāk pieaugušos no dažādiem ekonomikas segmentiem, jo īpaši ar zemo izglītības līmeni.

Rīcības virziena “Pieaugušo izglītības piedāvājums un kvalitāte” izvirzītās tematiskās prioritātes ir [pieaugušo mācīšanās kultūras veicināšana sabiedrībā un darbinieku prasmju attīstība un pārkvalifikācijas atbalsta nodrošināšana un kvalitāte](#).

Pasākumu īstenošana norisinās jau piešķirto ministriju finanšu līdzekļu apmērā. Papildu līdzekļu piešķiršana pasākumu izpildei ir vērtējama kārtējā valsts budžeta sagatavošanas procesā.

4.1. Rezultatīvie rādītāji

Sasniedzamais rādītājs	2022.gads	2024.gads	2025. gads	2026.gads	2027.gads
Pār kvalificēto un augstāku kvalifikāciju ieguvušo darbinieku skaits (uz rezultātiem balstīta atbalsta instrumenta rezultātā)	-	500	5 000	10 000	10 500
Iedzīvotāju īpatsvars vecumā no 25 līdz 64 gadiem, kuri pēdējo četru nedēļu laikā pirms aptaujas piedalījušies izglītībā	9,7% ⁶	10,5%	11%	11,5%	12%
Iedzīvotāju ar zemu izglītības līmeni* īpatsvars vecumā no 25 līdz 64 gadiem, kuri pēdējo četru nedēļu laikā pirms aptaujas piedalījušies izglītībā	6% ⁷	7%	7,5%	8%	8,5%

*Zems izglītības līmenis - pabeigta vai nepabeigta pamatizglītība, vispārējā vidējā izglītība.

4.2. Plānotās pieaugušo izglītības piedāvājuma un kvalitātes veicināšanas aktivitātes

Darbības rezultāts	Darbības rezultatīvais rādītājs	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
4.2.1. Pieaugušo mācīšanās kultūras attīstība sabiedrībā					
4.2.1.1. Informatīvo mārketinga kampaņu (dažādu formu aktivitātes, izmantojot dažādus kanālus reģionālā griezumā) īstenošana pieaugušo izglītības popularizēšanai*	Sasniegtā mērķauditorija	-	10 000	50 000	100 000
4.2.1.2. Profilēšanas sistēmu un prasmju novērtēšanas rīku izstrāde un pilnveidošana efektīvai pieaugušo iesaistei izglītības pasākumos, ņemot vērā dažādus faktorus (vecumu, izglītības/ ienākumu līmeni)	Izstrādāto un pilnveidoto sistēmu/ rīku skaits	1	1	-	-
4.2.1.3. Pieaugušo izglītības koordinātoru tīkla stiprināšana pašvaldībās	Realizēto pasākumu skaits/ sasniegtā auditorija	Vismaz 6 mācību un informēšanas pasākumi / 43 pašvaldību koordinātoru	Vismaz 6 mācību un informēšanas pasākumi / 43 pašvaldību koordinātoru	Vismaz 6 mācību un informēšanas pasākumi / 43 pašvaldību koordinātoru	Vismaz 6 mācību un informēšanas pasākumi / 43 pašvaldību koordinātoru

⁶ Avots CSP: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/izglitiba-kultura-zinatne/izglitibas-limenis/tabulas/izi060-iedzivotaju-25-64>

⁷ Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__IZG__IZ__IZI/IZI060/table/tableViewLayout1/

Profilēšanas sistēmu un prasmju novērtēšanas rīku izstrāde un pilnveidošana efektīvai pieaugušo iesaistei izglītības pasākumos, ņemot vērā dažādus faktoros (vecumu, izglītības/ ienākumu līmeni)	X	X	X	X	X	X	X	X								
Pieaugušo izglītības koordinātoru tīkla stiprināšana pašvaldībās	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Pasākumi (NVA Karjeras dienas; mērķētas karjeras konsultācijas u.c.) profesionālās izglītības popularitātes veicināšanai	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Uz rezultātiem balstīta instrumenta ieviešana darba ņēmēju kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Individuālo mācību kontu pieejas attīstība un digitālo prasmju mācību nodrošināšana	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
Kvalitātes uzraudzības stiprināšana valsts atbalstītajās pieaugušo izglītības programmās, t.sk. tematiskās izglītības programmu īstenošanas pārbaudes		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

4.4. Nepieciešamais finansējums

Darbības rezultāts	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
KOPĀ				
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Informatīvo mārketinga kampaņu (dažādu formu aktivitātes, izmantojot dažādus kanālus reģionālā griezumā) īstenošana pieaugušo izglītības popularizēšanai*	-	500 000 euro	1 500 000 euro	3 350 000 euro
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Profilēšanas sistēmu un prasmju novērtēšanas rīku izstrāde un pilnveidošana efektīvai pieaugušo iesaistei izglītības pasākumos, ņemot vērā dažādus faktoros (vecumu, izglītības/ ienākumu līmeni)	Esošo valsts budžeta līdzekļu un ESF Plus finansējuma ietvaros**".	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.	-	-

<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Pieaugušo izglītības stiprināšana pašvaldībās	Indikatīvi 60 tūkst. euro Eiropas Savienības Erasmus+ programmas projekts "Nacionālie koordinatori dalības pieaugušo izglītībā veicināšanai Latvijā".	Indikatīvi 60 tūkst. euro Eiropas Savienības Erasmus+ programmas projekts "Nacionālie koordinatori dalības pieaugušo izglītībā veicināšanai Latvijā".	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā (ja EK neturpinās programmas īstenošanu).	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā (ja EK neturpinās programmas īstenošanu).
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Pasākumi (NVA Karjeras dienas; mērķētas karjeras konsultācijas u.c.) profesionālās izglītības popularitātes veicināšanai	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Uz rezultātiem balstīta instrumenta ieviešana darba ņēmēju kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Individuālo mācību kontu pieejas attīstība un digitālo prasmju mācību nodrošināšana	AF 2.3.1.4.i. investīcijas ietvaros indikatīvi 4 338 160 euro***.	AF 2.3.1.4.i. investīcijas ietvaros indikatīvi 4 338 159 euro.	AF 2.3.1.4.i. investīcijas ietvaros indikatīvi 1 858 212 euro.	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Kvalitātes uzraudzības stiprināšana valsts atbalstītajās pieaugušo izglītības programmās, t.sk. tematiskās izglītības programmu īstenošanas pārbaudes****	Papildu valsts budžets: 100 320 euro .	Papildu valsts budžets: 100 320 euro.	Papildu valsts budžets: 300 960 euro.	Papildu valsts budžets: 300 960 euro.

* *Finansējums piešķirams Ekonomikas ministrijai. Aktivitātes īstenošanas apjoms galvenokārt atkarīgs no pieejamā valsts budžeta finansējuma. Ja aktivitātēm netiks piešķirts nepieciešamais budžets, plānotās pieaugušo mācību izglītības pakalpojumu un kvalitātes, prasmes veicināšanas aktivitātes, to skaits, apjoms un sasniedzamais rezultatīvais rādītājs tiks precizēts Cilvēkkapitāla attīstības padomes ietvaros.*

** *Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.3. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot visu darba meklētāju, jo īpaši jauniešu – it sevišķi, īstenojot Garantiju jauniešiem –, ilgstošo bezdarbnieku un darba tirgū nelabvēlīgā situācijā esošo grupu, un ekonomiski neaktīvo personu piekļuvi nodarbinātībai un aktivizācijas pasākumiem, kā arī veicinot pašnodarbinātību un sociālo ekonomiku" 4.3.3.6. pasākums "Nodarbinātības valsts aģentūras veiktspējas stiprināšana un pakalpojumu modernizēšana"*

*** *AF 2.3.1.4.i. investīcijas "Individuālo mācību kontu pieejas attīstība" 2023. gadā plānotais finansējums 4 611 662 euro apmērā.*

**** *Finansējums piešķirams Izglītības kvalitātes valsts dienestam. Papildu valsts budžets ir nepieciešams divām vecāko ekspertu papildu amata vietām un vietējo komandējumu izdevumiem 2024. un 2025. gadā un sešām vecāko ekspertu amata vietām 2026. un 2027. gadā pēc IKVD līguma ar NVA izbeigšanās. Aktivitātes īstenošana un apjoms ir atkarīgs no pieejamā papildu valsts budžeta finansējuma.*

4.5. Aktivitāšu ieviešanā iesaistītās puses

Aktivitāte	Atbildība	Līdzatbildība
Informatīvo mārketinga kampaņu (dažādu formu aktivitātes, izmantojot dažādus kanālus reģionālā griezumā) īstenošana pieaugušo izglītības popularizēšanai	EM	IZM, LM
Profilēšanas sistēmu un prasmju novērtēšanas rīku izstrāde un pilnveidošana efektīvai pieaugušo iesaistei izglītības pasākumos, ņemot vērā dažādus faktorus (vecumu, izglītības/ ienākumu līmeni)	LM	IZM, EM
Pieaugušo izglītības stiprināšana pašvaldībās	IZM	
Pasākumi (NVA Karjeras dienas; mērķētas karjeras konsultācijas u.c.) profesionālās izglītības popularitātes veicināšanai	LM	ZM, nozaru ministrijas
Uz rezultātiem balstīta instrumenta ieviešana darba ņēmēju kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai	EM	
Individuālo mācību kontu pieejas ieviešana un digitālo prasmju mācību nodrošināšana	IZM	EM, LM, VARAM
Kvalitātes uzraudzības stiprināšana valsts atbalstītajās pieaugušo izglītības programmās, t.sk. tematiskās izglītības programmu īstenošanas pārbaudes	IKVD	IZM, VISC

5. ATBALSTS UZŅĒMĒJU UZŅĒMĪGUMAM

Rīcības virziena "Atbalsts uzņēmēju uzņēmīgumam" mērķis ir pietuvināt Latvijas eksportējošo uzņēmumu produktivitāti Eiropas Savienības vidējam līmenim. Ņemot vērā Ekonomikas ministrijas vidējā un ilgtermiņa darba prognozēs 2030. un 2040. gadam norādīto statistiku, kā arī ņemot vērā citos dokumentos secināto, ka, demogrāfijas tendenču dēļ, ekonomiskās izaugsmes priekšnosacījums ir produktivitātes līmeņa paaugstināšana, rīcības virziens ir daļa no nepieciešamajiem risinājumiem. Attiecīgi, rīcības virziena izvirzītās tematiskās prioritātes ir **talantu attīstīšana uzņēmējdarbības stiprināšanai, nodrošinot uzņēmumu mācības uz nozaru vajadzībām balstītām mācībām - tai skaitā digitālo prasmju mācībām - digitalizācijā, automatizācijā, robotizācijā.**

Ieviešot aktivitātes un pasākumus, plānots izvērtēt un pēc iespējas ņemt vērā rekomendācijas, kas izstrādātas Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorātā sadarbībā ar Ekonomikas sadarbības un attīstības organizāciju (OECD) Tehniskā atbalsta instrumenta projekta "Atbalsts darba devējiem prasmju attīstīšanas veicināšanā Latvijā" ("Support employers in promoting skills development in Latvia") (turpmāk – TSI) ietvaros.

Atveseļošanas un noturības mehānisma plāns (turpmāk - ANM) paredz reformu - izveidot un normatīvajā regulējumā nostiprināt ilgtspējīgu un sociāli atbildīgu atbalsta sistēmu pieaugušo izglītībai, iekļaujot darba devēja pienākumus izglītēt savus nodarbinātos un paredzot iespējas un tiesības nodarbinātajiem piedalīties izglītībā. Reformas ietvarā plānots izmantot OECD ekspertīzi un sniegtos priekšlikumus darba devēju atbalstam savu nodarbināto personu prasmju paaugstināšanai un/vai pārkvalifikācijai. TSI uzsākts 2021. gada jūlijā.

TSI projekta ietvaros ir izteikti šādi ieteikumi:

- 1) Uzlabotas subsidēto mācību programmas, ko piedāvā darba devēju asociācijas. Jaunajā programmas redakcijā tiek ierosināts: palielināt to tautsaimniecības nozaru skaitu, kuras ir tiesīgas saņemt subsīdijas; par starpniekiem subsīdiju administrēšanai vismaz uz trim gadiem izvēlēties darba devēju asociācijas (ar iespēju pagarināt vēl uz trim gadiem); tām darba devēju asociācijām, kuras piesakās būt par starpniekiem partnerībā ar citām asociācijām, atlases procesā saņemt bonusa punktus; savukārt tām darba devēju asociācijām, kuras piesakās, iesniegt nozares mācību stratēģiju. Tāpat tiek ierosināts, ka darba devēju asociācijām ir jāuzņemas atbildība un tām ir jābūt budžetam par izpratnes veicināšanas pasākumu īstenošanu attiecībā uz subsidēto mācību iespējām.
- 2) Jauni politikas pasākumi ar mērķi novērst kultūras/attieksmes šķēršļus pieaugušo izglītībā. Tas varētu ietvert tiešsaistes rīka izstrādi uzņēmumiem, lai novērtētu prasmju nepietiekamību un mācību vajadzības, kā arī mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (turpmāk - MVU) prasmju un mācību nepietiekamības novērtēšanu, ko veic ārējie eksperti.
- 3) Spēcīgāku koordinācijas mehānismu izveide pieaugušo izglītības jomā. Tā ietver vadības grupas izveidi politikas pasākumu kopuma īstenošanas koordinēšanai, kā arī vienota tiešsaistes portāla izveidi, kurā centralizēti apkopota informācija par mācību piedāvājumiem un dažādu pakalpojumu sniedzēju atbalstu.

Lai ieviestu OECD ieteikumu sniegt pielāgotu atbalstu MVU un sekmētu uzņēmēju konkurētspēju un produktivitāti un veicinātu uz nozaru vajadzībām balstītu apmācību pieejamību, ES kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam ietvaros Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi šo MK Noteikumu projektu, kas paredz noteikt pamatprincipus mērķorientētai darba devēju nozares izaugsmes vajadzībās balstītai prasmju pilnveides atbalsta pieejamībai un darba ņēmēja tiesībām saņemt šīs nepieciešamās apmācības kompetences paaugstināšanai, tādējādi mazinot mācību pieejamības barjeru, kā arī nosaka nosacījumus sniegt praktisku nozares vajadzībām nepieciešamo atbalstu, novirzot ES Sociālā fonda Plus finansējumu 14,5 milj. EUR apmērā (5.2.1.3. pasākuma “Atbalsts nozaru vajadzībās balstītai uzņēmumu darbinieku apmācībai”) (papildus aprakstu skat. risinājumu sadaļā).

Papildus, lai sekmētu nozaru vajadzībās balstītai uzņēmumu darbinieku apmācību un uzņēmuma digitālo transformāciju, Ministru kabinetā 2023.gada 12.septembrī apstiprināti Ekonomikas ministrijas virzītie noteikumi Nr.529 “Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2. komponentes "Digitālā transformācija" 2.3. reformu un investīciju virziena "Digitālās prasmes" 2.3.1.2.i. investīcijas "Uzņēmumu digitālo prasmju attīstība" īstenošanas noteikumi”, kas paredz mācības uzņēmumu darbinieku digitālo prasmju attīstībai. Atbalstu grantu un nefinanšu atbalsta veidā varēs saņemt MVU un lielie komersanti, vēršoties pie Eiropas Digitālajiem inovāciju centriem vai uzņēmumus pārstāvošajām organizācijām. Investīcijai pieejamais ANM finansējums ir 20 milj. euro. Atbalsta ietvaros paredzēts apmācīt 3000 komersantus.

Pasākumu īstenošana norisinās jau piešķirto ministriju finanšu līdzekļu apmērā, tostarp no Atveseļošanās un noturības mehānisma plāna un ES Kohēzijas fonda 2021.-2027.gada perioda finansējuma. Papildu līdzekļu piešķiršana pasākumu izpildei ir vērtējama kārtējā valsts budžeta sagatavošanas procesā.

5.1. Rezultatīvie rādītāji

Sasniedzamais rādītājs	2023.gads	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
Darba spēka produktivitātes pieaugums atbalstītajos komersantos gada laikā pēc atbalsta saņemšanas	-	-	-	10%	10%
Darba algas palielinājums nodarbinātajiem, kuri saņēmuši atbalstu profesionālo prasmju pilnveidei vai pārkvalifikācijai, 2 gadu laikā pēc atbalsta saņemšanas	-	-	-	10%	10%
Digitālo prasmju apguve un pilnveide (iedzīvotāji 16-74 gadu vecumā) – vismaz pamata līmeņa digitālās prasmes (DESI indekss)	50.8% ⁸	54%	59%	64%	70%

* Pārskata gads uz Cilvēkkapitāla attīstības stratēģijas 2024.-2027.gadam izstrādes brīdi

5.2. Plānotās atbalsta uzņēmumu uzņēmīgumam aktivitātes

Darbības rezultāts	Darbības rezultatīvais rādītājs	2024.gads	2025.gads	2026.gads	2027.gads
Nodrošināta iespēja uzņēmumiem saņemt atbalstu nozaru vajadzībās balstītai apmācību veikšanai	Izstrādāto atbalsta programmu skaits	3	-	-	-
5.2.1. Atbalsta pieejamība uzņēmējiem pārkvalificēšanās iespējām, zināšanu kapacitātes celšanai					
5.2.1.1. Izstrādāts risinājums (mākslīgais intelekts), kas sniedz "ceļa karti" par uzņēmumiem pieejamo atbalstu un nepieciešamajiem dokumentiem, un algoritmos balstītiem lēmumiem (risinājums iespējams, piesaistot valsts budžeta līdzekļus vai no VARAM publiskās pārvaldības ANM projektiem)	Izstrādāts mākslīgā intelekta risinājums	-	-	-	1
5.2.1.2. Sniegts atbalsts ekspertu piesaistei produkta/pakalpojuma eksporta potenciāla novērtēšanai	Novērtētie produkti/pakalpojumi	-	50	50	50

⁸ Avots DESI: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-latvia>

Sniegts nozaru vajadzībās balstīts atbalsts uzņēmumiem un to darbiniekiem digitālo prasmju profesionālai pilnveidei	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				

* Aktivitātes īstenošanas apjoms tieši atkarīgs no pieejamā valsts budžeta finansējuma.

5.4. Nepieciešamais finansējums

Darbības rezultāts	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
KOPĀ				
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Nodrošināta iespēja uzņēmumiem saņemt atbalstu nozaru vajadzībās balstītai apmācību veikšanai	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	-	-	-
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Izstrādāts risinājums (mākslīgais intelekts), kas sniedz "ceļa karti" par uzņēmumiem pieejamo atbalstu un nepieciešamajiem dokumentiem, un algoritmos balstītiem lēmumiem	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Sniegts atbalsts ekspertu piesaistei produkta\pakalpojuma eksporta potenciāla novērtēšanai	Esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.	Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.
<i>Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu</i>				
Sniegts nozaru vajadzībās balstīts atbalsts uzņēmumiem un to darbiniekiem prasmju profesionālai pilnveidei	(ESF+)	(ESF+)	(ESF+) Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.	(ESF+) Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.

Nepieciešamais papildu finansējums pret iepriekšējo gadu				
Sniegts nozaru vajadzībās balstīts atbalsts uzņēmumiem un to darbiniekiem digitālo prasmju profesionālai pilnveidei	(ANM + ESF)	(ANM + ESF)	(ESF) Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.	(ESF) Papildu finansējuma piešķiršana izvērtējama gadskārtējā valsts budžeta veidošanas procesā.

* Finansējums piešķirams Ekonomikas ministrijai. Aktivitātes īstenošanas apjoms galvenokārt atkarīgs no pieejamā valsts budžeta finansējuma. Ja aktivitātēm netiks piešķirts nepieciešamais budžets, plānotās uzņēmēju uzņēmīgumam veicināšanas aktivitātes, to skaits, apjoms un sasniedzamais rezultatīvais rādītājs tiks precizēts Cilvēkkapitāla attīstības padomes ietvaros.

5.5. Aktivitāšu ieviešanā iesaistītās puses

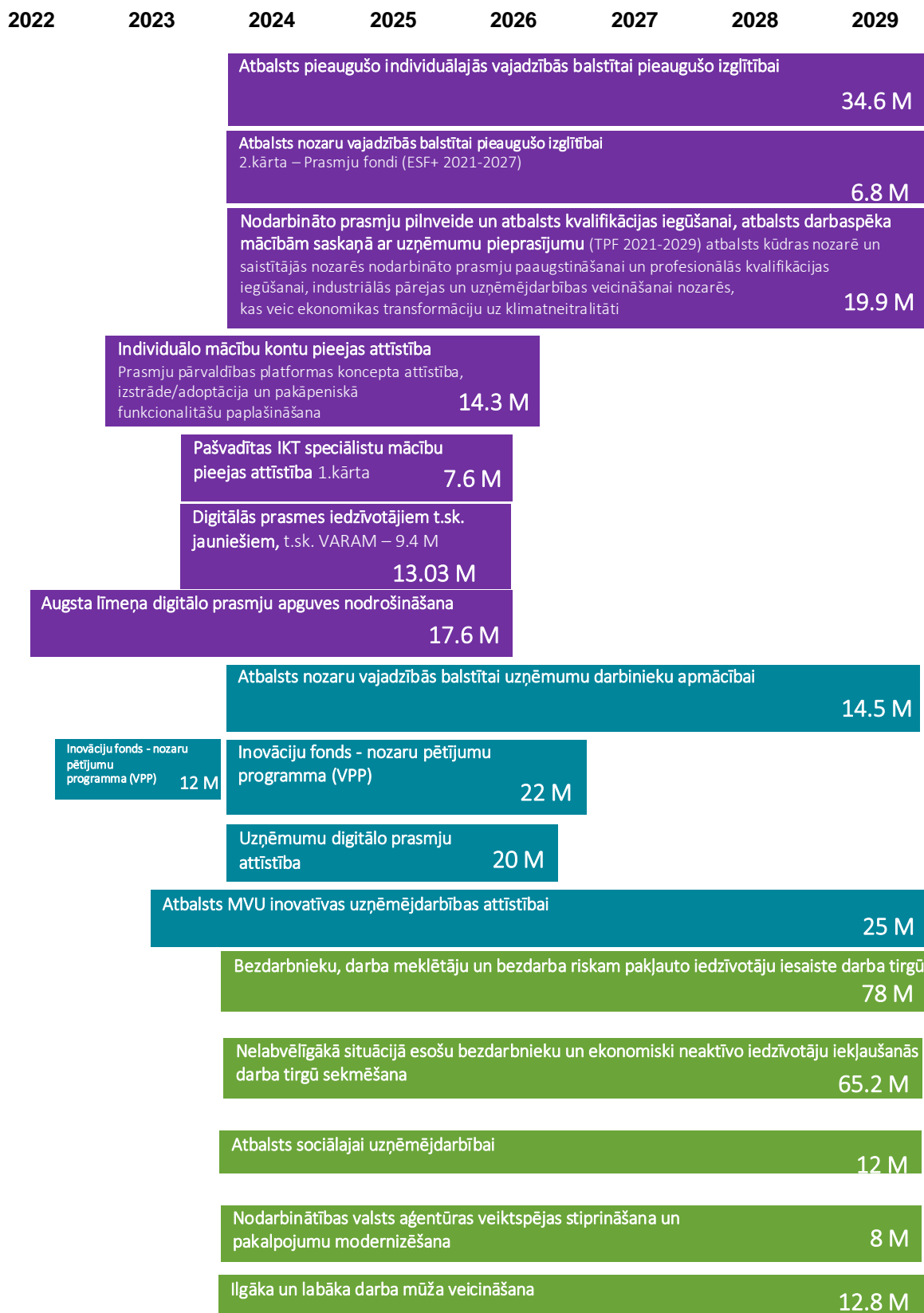
Aktivitāte	Atbildība	Līdzatbildība
Nodrošināta iespēja uzņēmumiem saņemt atbalstu nozaru vajadzībās balstītai apmācību veikšanai	EM	
Izstrādāts risinājums (mākslīgais intelekts), kas sniedz "ceļa karti" par uzņēmumiem pieejamo atbalstu un nepieciešamajiem dokumentiem, un algoritmos balstītiem lēmumiem	EM	VARAM, CSP, LIAA
Sniegts atbalsts ekspertu piesaistei produkta/pakalpojuma eksporta potenciāla novērtēšanai	EM	LDDK, LTRK
Sniegts nozaru vajadzībās balstīts atbalsts uzņēmumiem un to darbiniekiem digitālo prasmju profesionālai pilnveidei	EM	LTRK, LDDK, nozaru asociācijas

2023. gada 12. septembrī Ministru kabinets apstiprināja Ekonomikas ministrijas virzītos noteikumus Nr. 529 "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2. komponentes "Digitālā transformācija" 2.3. reformu un investīciju virziena "Digitālās prasmes" 2.3.1.2.i. investīcijas "Uzņēmumu digitālo prasmju attīstība" īstenošanas noteikumi"⁹. Investīcijas mērķis ir nodrošināt Latvijas Republikā reģistrētus sīkos (mikro), mazos, vidējos un lielos komersantus ar digitālajām, robotizācijas un automatizācijas pamatprasmēm, digitālo pārveidi un digitālajām inovācijām, tai skaitā prasmēm, kas sekmētu eksporta veicināšanu, augsta līmeņa digitālās pārvaldības pamatprasmēm uzņēmumu vadības līmenī un prasmēm digitālo tehnoloģiju izmantošanai dažādos uzņēmējdarbības procesos. Investīcijas kopējais finansējums ir 20 milj. EUR, tas tiks nodrošināts gan granta, gan nefinanšu atbalsta veidā. Investīcijas ietvaros līdz 2026. gada 30. jūnijam 3000 komersantiem tiks nodrošināta digitālo pamatprasmju apguve.

Šobrīd saskaņošanas procesā Tiesību aktu portālā (23-TA-958) ir Ekonomikas ministrijas virzītā atbalsta programma "Atbalsta pasākumi nozaru vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai un to īstenošanas kārtība", kuras kopējais attiecināmais finansējums ir 14,5 milj. EUR. Programmas mērķis ir sniegt atbalstu darba devēju izaugsmes vajadzībās balstītai, mērķorientētai darbinieku kompetences paaugstināšanai un mācību pieejamības barjeru mazināšanai, tādējādi veicinot darba devēju ieguldījumus cilvēkresursos un motivējot darba devējus iesaistīt savus darbiniekus papildu prasmju pilnveidošanai un paaugstināt darbinieku produktivitāti. Atbalsts gala labuma guvējiem tiks nodrošināts nefinanšu atbalsta veidā. Programmas ietvaros plānots, ka līdz 2029. gada 31. decembrim atbalstu saņems 464 komersanti un 8352 nodarbinātās personas, tostarp, pašnodarbinātās personas.

⁹ <https://likumi.lv/ta/id/345479>

PLĀNOTĀS ES FONDU INVESTĪCIJAS CILVĒKKAPITĀLĀ

Ekonomikas ministrs

Viktors Valainis

Vīza:

Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs

Edmunds Valantis